СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXIV П'ЯТНИЦЯ, 23 ЛИСТОПАДА 2007 РОКУ ЧИСЛО 47 VOL. CXIV FRIDAY, NOVEMBER 23, 2007 No. 47

Жалібна хода в Нью-Йорку в пам'ять Голодомору в Україні

Левко Хмельковський, Петро Часто

НЮ-ЙОРК. – 17 листопада на Мангетені відбулась Жалібна хода на вшанування пам'яті жертв Голодомору в Україні у 1932-1933 роках. Ходу організував Крайовий комітет з відзначення 75-річчя Голодомору.

Учасники ходи зібралися біля Української католицької церкви св. Юра, де посеред вулиці були виставлені домовини і висипане збіжжя, що символізували хліб і смерть на українській землі під час геноциду, влаштованого комуністичним режимом.

У ході взяли участь Владики Антоній з УПЦ в США і Павло Хомницький з УКЦ, з численним духовенством, Посол України в США Олег Шамшур, Посол України в ООН Юрій Сергеєв, Генеральний консул України в Ню-Йорку Микола Кириченко, провідники українських громадських організацій, установ, дипломати, журналісти, численне громадянство. Об 11:45 хода рушила від церкви вздовж 3-ої авеню до собору св. Патрика. Слідом за прапороносцями йшло авто з дзвоном, сумні удари якого чулися довкола, молодь несла символічні домовини. Було виготовлено великі транспаранти, які інфомували людей про трагедію України, кожен мав можливість дістати пропам'ятний лист-брошуру з історичними світлинами Віненберґера і розповіддю про Великий голод і його жертви, адресований до Державного секретаря США Кондолізи Райс з закликом визнати геноцидом Голодомор в Україні.

(Закінчення на стор. 14)

Жалібна хода на 3-ій авеню Ню-Йорку.

Домовини і збіжжя біля церкви св. Юра.

Членки СУА в поході.

В соборі св. Патрика Президент УККА Михайло Савків зачитує листа від Президента США з нагоди 75-річчя Голодомору.

Українські дипломати і провідники громадських організацій перед початком ходи зустрілися біля церкви св. Юра.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

„Запали свічку“

КИЇВ. — Президент закликав кожного українця у День ушанування жертв Голодомору 24 листопада засвітити свічку в пам’ять про загиблих. „Від сьогоднішнього дня в Україні розпочинається поминальний тиждень за мільйонами жертв Голодомору“, – заявив Віктор Ющенко в п’ятницю, 16 листопада, під час презентації „відеокліпу“ Оксани Білозір „Свіча“, присвяченого трагедії 1932-1933 років. „Мені б дуже хотілося, щоб у ці дні українська нація мала велике серце“, – сказав В. Ющенко. Він наголосив, що нинішнє покоління має глибоко усвідомити маштаб пережитого Україною лихоліття і зробити все, щоб зберегти пам’ять про загиблих. Голова держави відзначив непростий процес визнання трагедії Голодомору не лише світовою, але й українською спільнотою, зокрема деякими політиками. „Мене боляче дивує, що та дорога визнання, якою йде українська нація, є надзвичайно складною… Прикро, що світова спільнота не знає цілого масиву з подій 1932-1933 років, але прикріше, що сама нація не хоче про це знати… Цей шрам у нашій моралі, у нашій духовності, людяності буде ще на багато поколінь“, – сказав В. Ющенко. На початку листопада Президент видав указ, за яким о 16:00 год. 24 листопада оголошено хвилину мовчання на згадку про жертви голодоморів. На цей час буде припинена праця в органах державної влади, на підприємствах, установах і організаціях, за винятком неперервних виробництв, а також рух громадського і приватного транспорту в населених пунктах. 24 листопада будуть приспущені державні прапори і обмежене проведення розважальних програм і заходів. Одним з пам’ятних заходів у цей день є й акція „Запали свічку“. *(Радіо „Свобода“)*

О. Мороз залишився єдиним провідником соціялістів

КИЇВ. — На XIII з’їзді Соціялістичної партії у Києві Олександра Мороза переобрали провідником партії, яку він очолює від її заснування 16 років тому. Перед своїм переобранням на з’їзді у суботу, 17 листопада, О. Мороз говорив, що готовий залишити пост провідника. На посаду голови також висували кандидатуру Станіслава Ніколаєнка, але він відмовився кандидувати. О. Мороз під час з’їзду, де обговорювалася поразка партії, яка вперше з 1994 року не потрапила до парляменту, визнав прорахунки соціялістів у виборчій кампанії. О. Мороз назвав своєю помилкою, що соцпартія пішла на вибори, представляючи владу, і піддав критиці колишніх союзників з коаліції, Партію Реґіонів, за те, що вони не підтримали соціялістів. О. Мороз серед причин поразки назвав також проблему з партійною дисципліною і недостатню аґітаційну діяльність. Він також нарікав на „продажність“ низки членів Соцпартії у складі виборчих комісій. О. Морозові закидали зраду помаранчевих сил і його перехід на бік Віктора Януковича, що, на думку критиків, відвернуло від соціялістів певну частину виборців. Представники соціялістів такі закиди відкидають. О. Мороз очолює партію з 1991 року, коли її заснували колишні члени забороненої тоді Комуністичної партії України. У з’їзді партії взяло участь близько 400 делеґатів. *(ББС)*

Визначено дату відкриття ВР

КИЇВ. — Верховна Рада розпочне працю 23 листопада. Відповідну пропозицію вніс реґіонал Микола Азаров, і вона була одноголосно підтримана групою підготування першого засідання ВР шостого скликання. Після багатьох безплідних днів компромісу знайшли, і голову групи обрали – нею стала представниця Партії Реґіонів Раїса Богатирьова. За цю кандидатуру проголосували одностайно, як і за кандидатуру заступника – „нунсівця“ Романа Зварича, та секретаря – члена Бльоку Литвина Ігоря Шарова. Представниця ПР Ганна Герман повідомила, що „всі сторони таким чином продемонстрували здатність до компромісу, і Партія Реґіонів, яка має найбільш зважену позицію, знову поступалася, щоб нарешті, розблькувати працю групи“. А. Герман також додала, що, очевидно, представники групи візьмуть перерву, щоб визначитися з підгрупами депутатів, які займатимуться такими технічними питаннями, як визначення місць у залі, а також першочерговими документами. *(„Українська правда“)*

Заступник Державного секретаря США – в Україні

КИЇВ. — Помічник заступника Державного секретаря США у справах Европи та Евразії Дейвид Кремер перебував в Україні з 14 до 16 листопада та брав участь у київському форумі з питань безпеки, організованому Міністерством закордонних справ України. Д. Кремер займає нинішню посаду від липня 2005 року і відповідає за взаємини з Росією, Україною, Молдовою і Білоруссю, а також за питання нерозповсюдження зброї в цьому реґіоні. Перебуваючи в Україні, Д. Кремер зустрічався з українськими високопосадовцями та іншими політичними провідниками для обговорення американсько-українських взаємин і поточного стану справ в Україні. *(Посольство США в Києві)*

Европарлямент – за европейський вибір України

СТРАСБУРҐ, Франція. — Низка депутатів Европарляменту 14 листопада на сесії Европарляменту під час обговорення доповіді щодо торговоекономічних взаємин з Україною заявила про посилення демократичних інституцій в Україні і закликала підтримати її европейський вибір. Зокрема представник Польщі ствердив, що Україна має посісти першочергове місце в політиці ЕС, адже вона є ідеальним мостом між ЕС, Росією і Центральною Азією. При цьому він застеріг, що нині є риск приходу до влади в Україні антиевропейських сил. Деякі депутати нагадали, що Україна перебуває в досить складній ситуації – між ЕС і Росією. На думку представника Угорщини, ЕС має допомогти Україні повернутися до Европи. Цього тижня Европейський парлямент на пленарному засіданні в Страсбурзі схвалив підписання угод між Україною та Европейським союзом про спрощення візового режиму та про реадмісію. *(ББС)*

Україна чекає від ФСБ Росії передання документів НКВС

КИЇВ. — Федеральна Служба Безпеки Росії має намір передати Службі Безпеки України (СБУ) архівні копії статистичних документів НКВС про політичні репресії 1937-1938 років, повідомила 14 листопада керівник прес-служби СБУ Марина Остапенко. Вона зазначила, що раніше СБУ звернулася до ФСБ з проханням надати зазначені документи НКВС УРСР, що знаходяться в архівах Росії. Центральний архів ФСБ Росії відгукнувся на це прохання і почав готувати до публікації статистичні дані органів держбезпеки періоду масових політичних репресій. СБУ виступила також з ініціятивою оприлюднити всі архівні документи так званої справи про розкуркулювання. („Кореспондент“)

В. Ющенко призначив заступником голови СБУ жінку

КИЇВ. — Президент України Віктор Ющенко призначив Світлану Нєжнову заступником голови Служби безпеки України – директором Департаменту господарського забезпечення СБУ. Текст відповідного указу глави держави від 17 листопада розміщено 19 листопада на офіційному сайті Президента. Іншим указом Президент звільнив С. Нєжнову з посади директора Департаменту господарського забезпечення СБУ. (УНІАН)

Евразійські вандали не вгамовуються

МОСКВА. — Молодики з Евразійської спілки молоді (ЕСМ) скоїли новий акт вандалізму, на цей раз – на українській виставці „Розсекречена пам’ять“ у Москві, де вони поперевертали експонати. Це трапилося у суботу, 17 листопада, в Українському культурному центрі російської столиці, де 15-17 листопада діяла згадана виставка, присвячена вшануванню пам’яті жертв Голодомору в Україні в 1932-1933 років. Міністерство закордонних справ України висловило категоричний протест проти дій представників Евразійського союзу молоді (ЕСМ). Про це заявив 18 листопада речник МЗС Андрій Дещиця. Він зазначив, що зовнішньополітичне відомство України звернулося з терміновою нотою до зовнішньополітичного відомства Росії, в якій вимагає завершити розслідування та притягти винних до відповідальности. (*Радіо „Свобода“*)

Підписано Угоду про захист заробітчан

МАДРИД, Еспанія. — Угоду про захист прав українських заробітчан підписали 15 листопада під час візити міністра закордонних справ України Арсенія Яценюка до Еспанії. Угода захищатиме соціяльні права лише тих громадян України, які працюють в Еспанії леґально. Подібні угоди підписані між Україною і Португалією та Італією. В Еспанії працює близько 500 тис. українців, третина з них леґально перебуває в країні. (*Радіо „Свобода“*)

Вибух на шахті ім. Засядька

ДОНЕЦЬК. — На шахті ім. Засядька 18 листопада стався вибух метану, внаслідок якого загинуло у пожежі, за попередніми даними, 77 шахтарів, до лікарні потрапило 28 гірників, доля ще 23 осіб залишається невідомою. Кількість жертв може бути значно більшою, ніж повідомляють. Прем’єр-міністр Віктор Янукович, який прибув до Донецька, сказав журналістам, що причини аварії покищо встановити не вдалося. Загалом на момент вибуху у шахті перебувало понад 450 шахтарів, безпосередньо у місці вибуху – 31. Цей вибух називають найбільшою аварією на українських шахтах.

На шахті працює урядова комісія на чолі з віце-прем’єр-міністром Андрієм Клюєвим. Того ж дня у Донецькій області 19, 20 і 21 листопада оголошені днями жалоби за загиблими. Це підтвердив і віце-прем’єр-міністер А. Клюєв. Державну жалобу оголошено у вівторок, 20 листопада.

Сім’ї загиблих одержать компенсацію по 100 тис. грн. кожна. Таке рішення ухвалила Державна комісія з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій на своєму засіданні в Донецьку. Президент Віктор Ющенко висловив співчуття родинам гірників, які загинули та постраждали під час вибуху на шахті 18 листопада. „З болем у серці дізнався про трагедію на орендному підприємстві „Шахта ім. О. Ф. Засядька“, внаслідок якої загинули, а також були тяжко травмовані люди. Сумую і вболіваю разом з усією Україною. Прошу прийняти мої щирі співчуття та побажання одужати постраждалим.

Органи влади зроблять все необхідне для надання допомоги сім’ям, потерпілим внаслідок трагедії“, – наголосив Президент.

18 листопада Посол США в Україні Вілям Тейлор від імені Посольства та американського народу висловив глибоке співчуття народові України і родинам, які втратили своїх рідних через аварію на шахті ім. Засядька. „Ми уболіваємо за героїчні зусилля шахтарів та рятувальників з пошуку і порятунку тих, чия доля залишається невідомою. Я сконтактувався з урядом України і запропонував надати ресурси, що є в нашому розпорядженні, які могли б сприяти рятувальній операції. Наші думки й молитви з тими, кого торкнулася ця трагедія, та з відважними рятувальниками“. У понеділок, 19 листопада, Глава держави здійснив поїздку в Донецьку область. Її головна мета – ознайомлення з перебігом ліквідації наслідків аварії на шахті ім. Засядька. *(ББС, УНІАН, Радіо „Свобода“, Посольство США в Україні)*

Президент України відвідав Ізраїль

Світлана Глаз

ТЕЛЬ-АВІВ, Ізраїль. – Перша офіційна візита Президента України Віктора Ющенка до Ізраїлю тривала 13-15 листопада і розпочалася з зустрічі з українською громадою уже за кілька годин після того, як український літак приземлився на летовищі ім. Бен Ґуріона.

В. Ющенко спершу подякував усім, хто прийшов до залі єрусалимського готелю „Цитадель Давида", і сказав, що йому приємно спілкуватися з українцями, говорити про історію і майбутнє країн, про потенціял подальших взаємин України з Ізраїлем. Мета візити Президента – налагодити діялог між двома країнами і залучити до співпраці економічні та ділові кола. Україна та Ізраїль в рамках цієї візити підписали спільну деклярацію про подальший розвиток партнерських взаємин і дружбу між Україною та Ізраїлем. Але це було пізніше, а на зустрічі в Єрусалимі В. Ющенко розповів про розвиток ринкової економіки в Україні, зростання показників у промисловості, зокрема в хемічній та деревообробній галузях та в аґрарному секторі. Він запропонував спільну програму зрошування земель, відверто говорив і про економічну корупцію, свободу слова і преси, але зазначив, що такі явища є в кожній країні світу. „Головне, чого ми досягли, – сказав В. Ющенко, – це те, що нація встає з колін і крокує до осмислення, яке має пройти через серце, заглиблюється в історію, яку потрібно знати, якою б вона не була".

Торкнувся В. Ющенко і взаємин українців та євреїв в різні історичні періоди, зазначивши, що були і сумні сторінки, які не можна забувати. Однак, не слід малювати все однією фарбою. Стосовно присвоєння звання Героя України генерал-хорунжому УПА Романові Шухевичеві, В. Ющенко зазначив, що для кожної країни існує поняття національно-визвольного руху, яке включає і боротьбу УПА за незалежність на чолі з Р. Шухевичем.

Надзвичайно складне питання – визнання Ізраїлем Голодомору 1932-1933 років геноцидом української нації. Ізраїльський уряд, політична і культурна еліта країни майже нічого про події минулого століття в далекій і незнаній для них країні не знають. „Саме тому я маю порушити питання Голодомору перед Президентом Ізраїлю, членами ізраїльського уряду. Визнання потрібне світові, аби подібне ніколи не повторилося, і тим 10 млн., які померли від тоталітарної системи, що спричинила голод. Під час відвідин меморіяльного комплексу „Яд ва-Шем" маю за мету порушити питання про присвоєння звання Праведника світу Митрополитові Андреєві Шептицькому. Його ім'я повинно бути в „Яд ва-Шемі" серед 2 тис. українців – Праведників світу".

На зустрічі були вручені високі державні нагороди. Ордени одержали голова Асоціяції єврейсько-українських зв'язків Яків Сусленський та редактор українського журналу „Соборність", що видається в Ізраїлі, голова Спілки українських письменників Ізраїлю Олександер Деко, голова Об'єднання вихідців з України Давид Левін. В. та Катерина Ющенки привезли чимало книг українською мовою, диски, касети з народними піснями та мелодіями і чудовий український народний костюм. А потім було не заплановане протоколом спілкування Президента з присутніми. Атмосфера була теплою і невимушеною. Здавалося, що спілкуються не Президент із земляками, а добрі друзі зустрілися через багато років, яким є про що поговорити. Президент кожному учасникові сказав тепле слово, потиснув руку чи посміхнувся, зфотографувався на згадку. Замість години зустріч в Єрусалимі тривала дві години.

Перебування Президента України в Ізраїлі в усі дні було напруженим, але дієвим. Я бачила, як тепло зустрічали українського Президента, уважно слухали його, почула чимало приємних слів на адресу України і В. Ющенка.

14 і 15 листопада В. Ющенко зустрічався з прем'єр-міністром Ехудом Ольмертом, виступив перед членами Кнесету, спілкувався з опозицією та діловими колами країни. Зустрівся також з Патріярхом Святого Града

(Закінчення на стор. 19)

Катерина і Віктор Ющенки на зустрічі з громадськістю в Єрусалимі. Посередині – журналістка Світлана Глаз.

Звернення Президента України В. Ющенка до світового українства з нагоди вшанування 75-их роковин Голодомору 1932-1933 років

Дороге світове українство!
Браття і сестри!

У ці дні Україна розпочинає вшановувати 75-ту річницю Голодомору 1932-1933 років.

Голодомор – одна з найстрашніших гуманітарних катастроф в історії людства. Внаслідок свідомої і чітко спланованої політики тоталітарного комуністичного режиму були знищені мільйони наших співвітчизників. За своїм вражаючим маштабом Голодомор перевищив навіть втрати нашого народу від Другої світової війни. Ми й досі переживаємо наслідки цього безжального терору, спрямованого на пляномірне винищення Української нації.

Дії тоталітарного режиму вимагають світового засудження. Українська дипломатія та закордонне українство доклали значних зусиль для визнання світовою спільнотою та міжнародними інституціями Голодомору геноцидом Українського народу. Цю роботу потрібно наполегливо і послідовно продовжувати, щоб повною мірою донести світові правду про минулі лихоліття.

Скрізь і всюди, де представлена наша громада, має бути збережена й гідно вшанована пам'ять про невинні жертви Голодомору. Усіх вас я закликаю активно сприяти появі інформаційних центрів, навчальних програм та виставок про трагічні події 1932-1933 років.

Окремо звертаюсь до молодих українців по всьому світі. Я прошу вас якнайактивніше відгукнутися на моє слово і стати щирою і палкою основою великої праці для відкриття світові правди про Голодомор.

З шаною закликаю світове українство і всіх людей доброї волі, незалежно від походження, 24 листопада запалити свічки пам'яті за жертвами Голодомору по всій плянеті.

Донесіть ці промені правди до кожного народу і кожної землі, а в листопаді 2008 року передайте їх як єдину свічу в Україну, щоб стала вона вічним і незгасним символом нашої скорботи за мільйонами загиблих братів і сестер, нашої єдности і нашої віри у незламну силу Українського народу.

Наш обов'язок – об'єднати зусилля й зробити все можливе, щоб ці трагічні сторінки історії ніколи не були забуті.

Україна пам'ятає! Світ визнає!

Віктор Ющенко

ОПИТНИК

якости поштової достави газети Свобода

Шановні передплатники!

Редакція „Свободи" і „The Ukrainian Weekly" підготувала цей опитник у відповідь на збільшення кількости нарікань на запізніле отримання наших газет.

Просимо Вас взяти участь в опитуванні і цим допомогти нам забезпечити кращу якість достави газети до Вашої хати.

Для зручности наступна форма буде надрукована чотири тижні. Будь-ласка, виповніть її один раз і надішліть до редакції. Ваша співпраця дозволить нам задокументувати швидкість руху газет в поштовій системі і визначити, де виникає проблема.

1. Впишіть Вашу адресу точно так, як вона є на газеті.

Name______________________________________
Address____________________________________
City, State, Zip______________________________

2. Впишіть число, дату виходу газети і дату, коли Ви її отримали у відповідному рядку для кожної з газет, які Ви отримаєте протягом чотирьох наступних тижнів.

Число газети	Дата виходу	Дата отримання
1		
2		
3		
4		

3. Після заповнення всіх чотирьох форм надішліть їх до нашого відділу передплати на адресу:

Svoboda
2200 Route 10
P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Дякуємо за Вашу допомогу!

АМЕРИКА І СВІТ

ОБСЕ не висилає спостерігачів до Росії

ПАРИЖ. — Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЕ) каже, що вона не надсилатиме спостерігачів на парляментські вибори до Росії, що мають відбутися 2 грудня. ОБСЕ заявила, що російська влада запровадила надто багато обмежень на діяльність спостерігачів. Досі заявленим спостерігачам не було видано віз, а їх кількість була суттєво обмежена. В заяві ОБСЕ зазначається, що її експертам і спостерігачам постійно відмовляли в російських візах, і вона дійшло висновку, що російська влада не хоче їх приймати. Речник російського міністерства закордонних справ заявив, що ОБСЕ вільна приймати будь-яке рішення, додавши, що Росія не змінить свого. Суперечка, мабуть, певною мірою позначиться на Росії, бо багато західніх урядів тепер визначатимуть, наскільки вільними і справедливими можуть вважатися російські вибори. Тим часом верхня палата російського парляменту одностайно проголосувала за припинення участи Москви в Договорі про звичайні збройні сили в Европі (ДЗЗСЕ). Це означає, що тепер президент Володимир Путін може остаточно схвалити вихід Росії з Договору, підписаного на початку 1990-их років, який обмежує військові сили в Европі. Період мораторію Росії на дію Договору розпочинається з 12 грудня. Президент В. Путін підписав указ про припинення дії Договору нібито у зв'язку винятковими обставинами, що стосуються безпеки Росії. Стосунки між Росією і Заходом з низки питань безпеки наразі напружені. *(ББС)*

Радник Дж. Буша з нацбезпеки зрезиґнувала

ВАШІНҐТОН. — Президент США Джордж Буш у понеділок, 19 листопада, оголосив, що його радник з національної безпеки та боротьби з тероризмом Френ Тавнсенд зрезиґнувала. За словами глави Білого Дому, Ф. Тавнсенд „завжди давала мудрі поради про те, як краще захистити американський народ від загрози тероризму. Вона була незмінним провідником у зусиллях, спрямованих на запобігання атак і вживання ефективних заходів з усунення наслідків стихійних лих", – сказав Президент. Причину резиґнації радника Дж. Буш не назвав. Ф. Тавнсенд пропрацювала чотири з половиною роки на посаді, яка була заснована після терористичних атак на США 11 вересня 2001 року. Своєю резиґнацією Ф. Тавнсенд поповнила список високопоставлених чиновників американської адміністрації, які в останні декілька місяців залишили свої посади. У серпні команду Дж. Буша спочатку залишив його головний радник Карл Роув, а невдовзі – секретар Департаменту юстиції та генеральний прокурор США, давній друг президента Альберто Гонзалес. Через місяць зрезиґнував прессекретар Білого дому Тоні Снов. *(„Кореспондент")*

У Банґладеш вирував потужний циклон

ДГАКА, Банґладеш. — У Банґладеш число загиблих 15 листопада в висліді сильного буревію на західньому узбережжі країни перевищило 2.4 тис. осіб, повідомила 18 листопада влада країни. За словами представника відомства з надзвичайних ситуацій, надходять все нові свідчення про загиблих і потерпілих від природного лиха. Під руїнами будинків, очевидно, перебуває ще близько 1 тис. тіл загиблих. Циклон „Сідр" знищив не лише десятки селищ на півдні Банґладеш, але й також врожай рижу та інших сільськогосподарських культур на великій території. Влада побоюється можливого голоду та епідемій. Після того, як 16 листопада стихія вщухла, уряд і добровольці почали доставляти їжу, воду, ліки і намети в уражені стихією зони. За даними офіційних осіб у Банґладеш, країна отримала пропозиції допомоги на суму у 140 млн. дол. З них 100 запропонувала Савдійська Арабія. Допомогу також надали ООН, Европейський союз, США, Велика Британія, Індія та Канада. Водночас рятувальні бригади Банґладеш намагаються доставити продукти, воду та укриття у віддалені райони, що постраждали внаслідок стихійного лиха. Для цього використовують військові кораблі та гелікоптери. *(Радіо „Свобода", „Голос Америки")*

Ювілей весілля королеви

ЛОНДОН. — Королева Єлизавета II і її чоловік – принц Филип, герцоґ Единбурзький 20 листопада святкують ювілей: 60-ту річницю шлюбу. З цієї нагоди 19 листопада у Вестмінстерському абатстві відбулася відправа подяки, куди було запрошено 2 тис. гостей. Королева стала першим британським монархом, що відзначає 60-ий ювілей одруження. Коли принцеса Єлизавета 1947 року виходила заміж за лейтенанта Филипа Мавнтбатена, британці, які і далі відчували наслідки Другої світової війни, побачили небувало пишну і барвисту, як на ті часи, церемонію. Відправа у Вестмінстерському абатстві мала на меті нагадати молодість подружжю, якому вже за 80. Королева та принц Филип з посмішками пройшли тим самим проходом між рядами у Вестмінстерському абатстві, яким вони ішли 60 років тому, а хор співав спеціяльно для них написаний гимн, як і 60 років тому. Архиєпископ Кентерберійський Рован Віліямс сказав, що шлюб – це акт віри. 20 листопада королівське подружжя вилетить на Мальту, де майбутня королева і її чоловік відпочивали в молодості. *(ББС)*

Росія вивела свої війська з Грузії

МОСКВА. — Росія повністю завершила позачергове виведення своїх військ з Грузії, заявив 15 листопада головнокомандуючий Сухопутними військами РФ генерал армії Олексій Маслов. 15 листопада вночі було відіслано останній залізничний військовий ешелон з майном переданої Міністерству оборони Грузії 12-ої військової бази. „Таким чином, виведення техніки, озброєнь і матеріяльних засобів російських військ з Грузії, яке відповідно до російсько-грузинської угоди плянувалося здійснити впродовж 2008 року, завершено передчасно, – сказав генерал. – Російських військ в Грузії більше немає, там залишаються лише наші миротворці, які діють за мандатом СНД в Абхазії, а також входять до складу змішаних сил з участю Грузії – в Південній Осетії". Рішення про позачергове виведення частин тбіліського ґарнізону ухвалено керівництвом Міноборони РФ у зв'язку з загостренням ситуації в столиці Грузії і побоюваннями з приводу можливих провокацій щодо російських військових. Йшлося про дві бази, в Батумі і Ахалкалакі, що залишилися тут від радянських часів. Грузинські політики стверджували, що наявність у Грузії російських баз з військового погляду жодного значення для Росії більше не має. Взаємини двох країн напружились після арешту в Грузії російських військових офіцерів, яких звинуватили в шпигунстві і тероризмі. Тим часом Росія ввела щодо Грузії ряд санкцій. Президент Грузії Михайло Саакашвілі виступив з викривальною промовою на адресу РФ в Страсбурґу, заявивши в Европарляменті, що з курсу на інтеґрацію з ЕС і НАТО його країну не зіб'є ніхто, навіть Росія, яка ніяк не може позбутися імперських амбіцій. *(УНІАН)*

У Пакистані призначено вибори

ІСЛЯМАБАД, Пакистан. — Вибори до національної асамблеї Пакистану (нижньої палати парляменту), а також до асамблей Пенджабу, Сінда, Белуджістану й Північно-Західньої прикордонної провінції відбудуться 8 січня, повідомив 20 листопада голова Центральної виборчої комісії (ЦВК) країни Казі Мухамед Фару. Список кандидатів буде опубліковано 16 грудня. Реєстраційні документи будуть прийматися з 21 по 26 грудня. Перевірка й затвердження реєстраційних документів відбудеться з 27 грудня по 3 січня. Раніше про намір призначити вибори на цю дату говорив президент Пакистану генерал Первез Мушараф. „Президент республіки встановив дату виборів до національної асамблеї (парляменту) і асамблеї провінцій на 8 січня, обов'язком виборчої комісії буде організація вільних, прозорих виборів", – підкреслив К. Фару. Повноваження асамблеї й правлячого кабінету закінчилися 15 листопада у зв'язку з закінченням призначеного конституцією терміну. Президент призначив уряд, який має підготувати країну до парляментських виборів. Про вибори було оголошено в умовах діючого в країні режиму надзвичайного стану, який оголосили 3 листопада. Досі не відомо, чи буде до виборів скасовано надзвичайний стан. У відповідь на постійні заклики США – скасувати наказ, П. Мушараф сказав, що зробить це, коли ситуація в Пакистані устабілізується. Провідник опозиції, колишній прем'єр-міністер Пакистану Беназір Бгуто оголосила, що ні вона, ні партія, яку вона очолює, не будуть брати участи у майбутніх парляментських виборах. *(„Кореспондент")*

Нова ініціятива країн ООН

НЮ-ЙОРК. — Понад 80 країн-членів ООН мають намір розпочати нову кампанію за скасування смертної кари на планеті. Законопроєкт відповідної резолюції надійшов до комісії ООН з прав людини від Габуну. Країни Европейського союзу, в тому числі й Німеччина, підтримують таку пропозицію. Водночас критики закидають ЕС, що той намагається нав'язати іншим свою правову систему. Групу країн, які виступають за збереження смертної кари, очолюють Сінґапур, Єгипет та Барбадос. Також Китай і США не мають наміру скасовувати смертну кару. Однак, під час дебатів їхні представники утрималися від виступів. *(„Німецька хвиля")*

В Грузії скасовано надзвичайний стан

ТБІЛІСІ, Грузія. — Грузинська влада 16 листопада скасувала надзвичайний стан, який було запроваджено дев'ять днів тому після сутичок між поліцією та опозиційними демонстрантами. Президент Михайло Саакашвілі заявив, що таким чином Грузія довела, що її уряд не складається з боягузів, а з політиків, які поважають верховенство права. Президент також назвав нового прем'єр-міністра, Ладо Ґурґенідзе – провідного банкіра. Л. Ґурґенідзе заявив, що його першочерговістю буде подолання безробіття та поліпшення соціяльних програм. Тим часом у Тбілісі суд розглядав справу проти колишнього міністра оборони Грузії Ираклія Окруашвілі, якому висунули кілька звинувачень. Він на суд не з'явився, оскільки перебуває за кордоном. Поліція Грузії розшукує І. Окруашвілі після того, як раніше його відпустили під заставу. *(ББС)*

Росія не пропустила літак бундесверу

БЕРЛІН. — Авіяційні служби Росії не пропустили літак бундесверу через російський повітряний простір. Аеробус, який на своєму борту перевозив 200 вояків для участи в місії в Афганістані, був змушений повернутися до Німеччини. За словами офіційного представника бундесверу, випадок трапився через проблеми з дозволом. Бундесвер мав такий дозвіл на 13 листопада, але погодні умови дозволили вилетіти літаку лише 14 листопада. Тим часом стало відомо, що російські авіяційні служби надали бундесверу новий дозвіл на 15 листопада. Нагадаємо, що між Берліном і Москвою нині точиться суперечка навколо прав на перетин російського повітряного простору для німецької транспортної авіякомпанії „Люфтганза Карґо". *(„Німецька хвиля")*

Мирослав Маринович: „УКУ для мене – Боже благословення“

„Свобода“ повідомляла (в ч. 46) про громадський обід в Ню-Йорку на честь Українського Католицького університету у Львові і в ім'я розвитку цього унікального навчального закладу, про виступи на обіді представників від УКУ, зокрема віце-ректора Мирослава Мариновича. Він, колишній політв'язень, залишаючись осторонь від так званої великої політики, належить до невеличкої когорти тих українських інтелектуалів, котрі своїм словом помітно впливають на суспільну думку в країні і на просвітлення моральної атмосфери в ній. Тому ми сподіваємося, що читачі з зацікавленням сприймуть нижче вміщене інтерв'ю з М. Мариновичем.

Віце-ректор УКУ Мирослав Маринович.

– У Ваших інтерв'ю і релігійно-філософських есеях читач зустрічає стільки несподіваних, нестандартних думок, що, здається, наступного дня Ви самі мусите опам'ятатися й переглянути сказане у збудженому стані душі чи розуму. Наприклад, Ви випередили всю українську соціологію, сказавши, що народ в сучасній Україні – свідоміший і політично зріліший, ніж еліта. Це дуже подібне до правди, але якщо це так, то стає страшно: чому прошарок, котрий вважає себе елітою, але не є нею, опинився наверху і „править бал“? Або ж Ваша думка, що українці сходу і українці заходу – разюче подібні. Ви й тепер певні, що це так?

– У владі покищо діє така система добору кадрів, яка не сприяє інтелектуалам. Нинішньому міському голові Харкова п. Добкіну, який прославився на всю Україну своїми нецензурними коментарями, не потрібні доктори наук – надто невигідно на їхньому тлі він виглядатиме. А головне, п. Добкіна цікавить не істина, а влада й задоволення своїх егоїстичних інтересів. Відповідно при владі формуються клани довірених людей, яких цікавить передусім виграш – будь-якою ціною, навіть всупереч правді. Це неуникненний етап розвитку демократії, а може, і та неминуча тінь, яка її супроводжує. Втім, засаднича роля в бодай частковій невтралізації цього зла належить опозиції. Її завдання полягає не лише в тому, щоб дискредитувати своїх опонентів, які перебувають при владі (хоч саме так думає більшість української еліти). Опозиція має пропонувати країні успішніші моделі розвитку. А тут уже потрібен інтелект. Отже, я сподіваюся, що наша демократія до цієї фази ще доросте.

Тепер про українців сходу і заходу. Відмінності між ними лізуть в очі й душу і часто змушують просто виключати телевізор. Натомість подібності поміж ними треба бачити іншим зором. Я стараюся не забувати, що в усіх реґіонах України є люди, які страждають від корупції й байдужости чиновників та прагнуть, щоб держава шанувала їхню людську гідність. Тому, якщо ми хочемо здобути серця українців сходу, дбаймо про їхні головні життєві інтереси. До речі, ми подібні ще в одній цікавій закономірності. Українці сходу і Заходу, на перший погляд, голосували начебто діяметрально протилежно. Але це виглядає так лише на ідеологічному полі. Насправді обидві частини народу виявили разючу подібність, бо голосували „за своїх“. І ті, і ті сильно розчаровані у своїх кумирах, але коли доходить до голосування, то свої нечестивці таки ближчі за тих чужих.

– З Вашого мислення, з усього світовідчування і світорозуміння, виразно постає особливий внутрішній досвід, котрий своїми глибинними ознаками нагадує досвід героїв Достоєвського: чим більше страждає людина, тим більше звільняється від „его“, краще розуміє ближніх, стає терпимішою. Однак, іноді Ваші міркування сприймаються як щось близьке до квієтизму. Зрозуміння, терпимість, прощення – це якості мусять бути особисто вистражданими, це рівень дуже розвинутої духовности, її не можна вимагати чи накидати на нижчі рівні самосвідомости. Якби пересічні люди не опиралися, по-своєму, хто як може, злу, воно зробилося б ще сильнішим й підкорило б геть усе на світі. З кожною людиною треба говорити її мовою, а вести її далі, вперед лише тоді, як у ній вже визріли власні запитання щодо себе самої, щодо свого місця в світі і щодо самого світу. Ви згідні з цим?

– Вимагати вищої духовности, накидати її силою на нижчі рівні свідомости справді не можна. Це може викликати лише зворотню реакцію. Але й полишати оті нижчі рівні самі на себе також не можна. Бо що тоді робив Христос? З одного боку, Євангелія донесли до нас ті моменти, коли Сам Христос визнавав: „Цього осягнути покищо не можете”. Проте Своїм свідченням і Своєю жертвою Він робив не що інше, як підносив нижчі рівні духовности до раніше немислимих висот. Божественна Літургія також щодня запрошує нас: „Вгору піднесіть серця”. Отже, у своїх статтях я не вимагаю – я запрошую людей приглядатися до наслідків їхніх дій і переконуватися, що терпимість і прощення не є рівнозначними рабській покорі. Головним інструментом диявола у людських стосунках є суперництво, а Нагірна проповідь Христа є дивовижним порадником, як тих суперництв можна уникнути. Але щоб пізнати мудрість цих порад, треба лише позбутися примітивного висміювання євангельських формул, таких як „коли вдарить тебе хто у праву щоку твою, підстав йому й другу”, „любіть ворогів ваших”, „не судіть, щоб і вас не судили”.

– Десять років тому у глибокому і сміливому політичному есеї „Галичино, Галичино...“, який викликав жваву дискусію, Ви дійшли, хоч і досить м'яко, ухильно, висновку, що національна ідея і націоналізм – це не адекватні речі, бо, мовляв, національна ідея – це явище феноменологічне і первинне, а націоналізм – це тільки часова і просторова проекція цієї ідеї. Відповідаючи Вам, львівський професор, академік Папської Академії соціяльних наук Степан Вовканич обґрунтував дещо інший підхід: замість відмовлятися від українського націоналізму, його треба визнати ідеологією поневоленого народу, „яка у старому передвоєнному варіянті є вже неактуальною“, але її слід зберегти у широких рамках внутрішньої і зовнішньої політики, бо „той, хто захищає своє, бореться за власне існування, осуду не підлягає“. Чи Ви й сьогодні розмежовуєте націоналізм і національну ідею?

– Як на мене, одними з найкращих виразників національної ідеї були кирило-методіївці. Саме вони зформулювали формулу, яка свого часу вразила мене: „Україна – це біблійний наріжний камінь, що його щоразу відкидають будівничі”. Але чи можемо ми назвати їх націоналістами? Для того часу формула „Здобудеш Українську Державу” просто немислима. А що об'єднує виразників цих двох різних епох? Любов до України та її народу. Первинною є вона, а не ідеологічна її оздоба.

Фраза „той, хто захищає своє, бореться за власне існування, осуду не підлягає” вочевидь полемічна. Сказано гарно, але... Чи не засуджуємо ми сучасну Росію, хоч вона дбає передусім про свої національні інтереси? Чи не засуджуємо Польщу, хоч у 40-их роках вона захищала передусім цілісність своєї держави, розірваної двома тоталітарними режимами? У сучасному гльобалізованому світі жоден народ не може захищати своє, не звертаючи уваги на те, чим цей захист обертається для інших народів. Прикладів порушення цього правила – безліч, але саме тому стільки осуду в наших серцях. Як на мене, суть Христової формули „не судіть, щоб і вас не судили” не в тому, що якісь феномени людського життя треба вивести за межі критики. Справжній сенс цих слів у тому, що люди (а тому і народи) залежні одні від одних, а тому кривда, завдана нами іншим, обов'язково рано чи пізно повернеться до нас. У кожній дії, яку ми критикуємо, можна знайти зерна нашого власного гріха!

– Декілька разів соціологи свідчили, що найбільшим довір'ям в українському суспільстві користується Армія і Церква. Що Армія – це зрозуміло. Так і має бути згідно з нашим громадським інстинктом самозбереження. Мабуть, це один з архетипів. Але чи виправдовує це довір'я Церква? Передусім в особах священиків? Відомо, що десятки років їх підбирали для того, щоб Церква швидше занепала. Гаразд, припустімо, що ситуація радикальним чином змінилася і що сучасний священик – добрий богослов, добрий проповідник. Що в цьому випадку підставовіше – знання доктрини чи безпосередній, наочний приклад живої віри?

– Тут є кілька питань, кожне з яких варте уваги. По-перше, якщо соціологія стабільно фіксує найбільше довір'я людей до Церкви, то значить, що Церква цю довіру якось виправдовує. Проте йдеться не про сліпоту людей. Українська літуратура давно вже зафіксувала дивовижну толерантність українців до грішків своїх парохів. Народ усе бачить і ставиться до всього з розумінням, бо священик для нього – помічник, а не перепона. Проте нинішня епоха потроху міняє цю давню народу мудрість. Сьогодні багато хто воліє перекласти вину за власну бездуховність на священиків, які, мовляв, не дають людям належного прикладу. Але хіба нам не достатньо прикладу самого Христа? Саме Його приклад був найпереконливішим упродовж двох тисяч років!

Якщо ж говорити про доктрину, то вона виросла з безпосереднього досвіду християн, осмисленого в тиші монастирів та самотності. Спершу був Христос, творець високого прикладу. А тоді прийшов Павло, творець доктрини. Особисте свідчення залишається наймогутнішим засобом впливу, проте не принижуймо значення доктрини. Вона – хребет, який тримає віру людини. Не довіряймось особливо своїй індивідуальній духовості, бо певна духовість була і в давньоруських язичників. Людина не може жити без опертя на пораду. І якщо цими порадниками не будуть священики, то ними стануть інші. А ми можемо цього й не помітити...

– Моєму близькому приятелеві, уважному до життя Церкви і схильному до містики, я даю читати Ваші публікації, й от як він відгукнувся про одну з них – працю „Уникаючи Апокаліпсису“: „По-моєму, автор є яскравим свідченням розриву між українським суспільством і Церквою, є продуктом цього розриву. В ньому мовби збіглося дві особистості – світська і церковна: світська з них обернена обличчям і душею до Церкви, а церковна – до світу і його проблем“ . Що Ви самі скажете з приводу цієї характеристики?

– Я згоден із цим поясненням і вдячний Вашому приятелеві за точність спостереження. Проте під

(Закінчення на стор. 21)

Культурою це тяжко назвати

Заки СРСР розпався, він довго загнивав зсередини – під супровід гострих, іноді дуже дотепних політичних анекдотів. Ось один з них. Запитують москалі чехів: „Нащо вам міністерство морської фльоти, адже у вас нема моря!". А чехи відповідають: „Але ж ви маєте міністерство культури...". На превеликий жаль, сьогодні цей сарказм вповні застосовний до ситуації в незалежній Українській державі. Там є міністерство культури, але в самій культурі діються прикрі, негарні речі. Зокрема й особливо – у сфері друкованого слова. Наступного тижня, 30 листопада, в Культурному центрі Національного університету „Києво-Могилянська академія" відбудуться всеукраїнські Надзвичайні збори під гаслом „Україна – зона культурного лиха". Організатори цього заходу, відомі українські книговидавці Віталій і Дмитро Капранови, мають намір привернути увагу влади і широкої громадськости до явищ, які дискредитують Україну і перед своїм народом, і перед усім світом.

У ці факти просто не хочеться вірити: в 1991 році в Україні діяло понад 3 тис. книгарень, сьогодні ж їх нема й пів тисячі. Соціологи порівнюють: в Польщі одна книгарня припадає на 10 тис. населення, в Україні – одна на 100 тис. За роки незалежности тільки в українській столиці знищено довгу низку книгарень: „Дружба", „Мистецтво", „Ноти", „Зміна", „Плянета", „Технічна книга", „Передплатні видання", „Медична книга", „Поезія, „Пропаґандист", „Сузір'я", „Світогляд", „Спортивна книга", „Дніпро", „Сучасник", „Книжковий світ" та ряд інших. Під загрозою закриття – ще декілька. А ті, котрим нічого не загрожує, торгують чужими книжками: на дев'ять імпортованих книжок припадає лише одна своя, українська. На згаданих зборах мова їтиме також і про скрутне становище в українській науці. Це статистика: починаючи 1992 роком, бюджетне фінансування науки зменшилося з 0.82 відс. до 0.3 відс. внутрішнього валового продукту. Це рівень слаборозвинених країн. Годі дивуватися, чому вчені шукають можливостей для наукової праці поза Україною. За роки незалежности країну – назавжди! – залишили майже 4 тис. самих тільки докторів наук. В цілому кількість наукових працівників змерншилася з 295 тис. у 1991 році до 132 тис у 2001 році. Цей процес триває.

В умовах безгрошів'я і байдужости з боку влади в Україні навіть загальнонаціональні культурно-наукові проєкти здійснюються так, як мокре горить. Наприклад, заініційована академіком Іваном Дзюбою „Енциклопедія сучасної України" видається вже протягом 10 років, однак, дотепер дійшло до тому лише на літеру „Д". Видавці підрахували, що коли й далі обставини не поліпшаться, останній том енциклопедії вийде аж за 82 роки.

Організатори зборів „Україна – зона культурного лиха" не перебільшують, вбачаючи кризу не тільки у книговиданні, але й в усьому культурному просторі України. Що це саме тотальна, системна криза, свідчить відомий український культуролог, професор університету „Києво-Могилянська академія" Ігор Лосєв: „Сучасну українську культуру тяжко розглядати в тому самому контексті, що й культуру польську, румунську, чеську, адже вона не є репрезентативним представником України, як польська культура Польщі чи румунська Румунії. Нині українська культура на власній етнічній території є все ще явищем марґінальним, змушена боротися за право існувати в Україні, будучи міцно пов'язаною з такою ж досить проблемною українською державністю, яка дотепер не може похвалитися силою і ґарантованістю. У цьому сенсі тяжко сказати, скільки своїх внутрішніх сил українська культура може віддати на власний розвиток, а скільки треба виділити на боротьбу і протистояння тим силам, що не полишають надій остаточно відкинути її на узбіччя. Отже, нинішня наша культура функціонує в умовах цілком фронтових, а вимріяна держава дотепер має доволі невизначений національний характер і не поспішає формувати власну культурну політику".

То скільки ж Україні ще треба чекати державного проводу, який перетворить її з зони культурного лиха у зону культурного розквіту?

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@att.net Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adsukrpubl@att.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

ЛИСТОПАД В НАШІЙ ІСТОРІЇ

Базар - це подвійний символ

В київського поета Петра Осадчука, дуже уважного до нашої історії і до сучасної політики – обирався навіть депутатом Верховної Ради двох скликань – є такий, можна сказати, історично-політичний вірш:

Живуть в Україні, як дачники,
українську зневаживши суть, –
там тепер в Україні Табачники,
де Тютюнники мали б буть...

Автор не уточнює імен, але можна здогадатися, про кого йдеться: залишили по собі добру славу і світлу пам'ять талановиті українські письменники Григорій і Григір Тютюнники, Командуючий Армією УНР генерал-хорунжий Василь Тютюнник і його не менш заслужений однофамілець Юрко Тютюнник – теж генерал-хорунжий Армії УНР, один з командирів I і II Зимового походу 1920 і 1921 років.

Цей Другий похід закінчився трагедією, символом якої залишилася назва Базар. Властиво, символом подвійним, як і Крути: почуття історичної справедливости не дає нам забути в обидвох цих знакових назвах і подіях, що стоять за ними, ні жертовности оборонців Української Народної Республіки, ні нелюдської жорстокости московсько-більшовицьких душогубів.

Мабуть, потрібна спеціяльна компетенція, щоб визначити військово-стратегічне значення Другого зимового походу, до нас же, людей цивільних, він промовляє хоробрими серцями патріотичного вояцтва, яке, не вдовольняючись статусом інтернованого на території Польщі і Румунії, відважилося зі зброєю в руках повернутися в окуповану московською ордою Україну і спробувати її визволити. Пан або пропав!

Сили були нерівні: московські дивізії перевищували пів мільйона багнетів, тим часом в Повстанській Армії Юрка Тютюнника, в усіх трьох її групах – Волинській, Подільській і Басарабській – налічувалося разом до 3 тис. вояків. Одначе, по-перше, всі – як на підбір: досвідчені, загартовані в попередніх боях і вповні свідомі своєї визвольної місії. По-друге, надію на успіх давала та особливо сприятлива обставина, що ще влітку 1921 року в Україні нуртував активний партизанський рух, в його хоч і розрізнених 42 загонах билося з червоними московитами щонайменше 50 тис. українців, очолених різними отаманами-відчайдухами, як от славнозвісний Нестор Махно. По-третє, селяни вже розуміли, що принесе з собою московська неволя, й були готові підтримати Армію Ю. Тютюнника.

То чому цей Другий похід закінчився кривавою трагедією? Спочатку поразкою в бою за Коростень 7 листопада, а невдовзі, 17 листопада, надзвичайно героїчним, але вже останнім боєм під подільським селом Малі Миньки. Там лицем до рідної України впали понад 400 наших вояків, п'ять з половиною сотень їх потрапило в полон. 22 і 23 московські варвари розстріляли 360 українських військовополонених – і це одна з тих численних ганебних плям, від яких Москву й свята вода не відмиє. З документальних свідчень знаємо, як гідно вели себе українці перед розстрілом, як плювали в обличчя катам, котрі пропонували нашим лицарям зберегти життя взамін за зраду України.

Проста наука, яку залишили по собі трагедія Крут і трагедія Базару: визвольна національна революція не багато вартуватиме, якщо вона не вмітиме захищатися. На жаль, українська революція 1917-1921 років цього не вміла. Чесним українським історикам ще належить з'ясувати, чому від доленосної справи захисту української революції були відсунені найталановитіші військові діячі, як, наприклад, Микола Міхновський, чому до військової верхівки потрапляли такі нездари, як Олександер Осецький і Омелян Волох. А також те, що заважало Симонові Петлюрі призначити цей Другий похід не на пізню осінь, а на літо, коли протимосковський партизанський рух в окупованій Україні був у розпалі.

П. Ч.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Богдана скинули, а Ленін стоїть

Невідомі зловмисники скинули з постаменту погруддя Богдана Хмельницького, що раніше стояло в центрі міста, а потім було перенесене на околиці. Звичайно, було б достойніше, якби у Смілі стояв повноцінний пам'ятник гетьманові. Адже Сміла була свого часу сотенним козацьким містечком, вотчиною улюбленого Богданового сина, Тимоша Хмельниченка. Отже, це місто для гетьмана ніколи чужим не було. Однак, вороги України і таке скромне вшанування гетьмана не приймають. Це погруддя вже скидали з постаменту.

Декілька років тому вандали розбили також погруддя Тараса Шевченка біля залізничної лікарні. Його відновив своїм коштом головний лікар медичного закладу.

Місцеві комунальники забрали на реставрацію і погруддя Б. Хмельницького. А от багатотонного пролетарського вождя Володимира Леніна ніякий зловмисник, навіть якби дуже захотів, з постаменту не скине. Влада й досі дивиться з вікон своїх кабінетів на Леніна, а Б. Хмельницький і Т. Шевченко зазнають знущань на околиці.

Олександер Вівчарик,
Сміла, Черкаська обл.

Кім Філбі приготував пастку

В роки Другої світової війни більшовики не змогли повністю підкорити Україну з уваги на сильний рух опору Української Повстанської Армії під командою Романа Шухевича – генерала Тараса Чупринки.

У гру вступив Кім Філбі з англійської контррозвідки, який протягом довгих років, аж до його втечі до Москви в 1963 році, був аґентом КҐБ.

Сотник дивізії „Галичина" Богдан Підгайний, не підозріваючи пастки, організував за інструкціями К. Філбі т. зв. „десант в Україну". Він підібрав ідейних хлопців з табору дивізійних полонених в Англії, привіз їх до Мюнхену та примістив у підвалі будинку, що служив місцем проживання наших еміґрантів.

Б. Підгайний узгіднив зі мною програму вишколу, який включав також стріляння з пістолі. Після короткого перевишколу парашутистів висадили в Україну з англійського літака. Усі вони потрапили в пастку до більшовиків.

Филип Трач,
Ларевуд, Огайо

„Верховина" виходить!

Сердечно дякую за взаєморозуміння та підтримку в справі продовження видання журналу „Верховина" після смерти редактора Романа Кухара. В „Свободі" було поміщено мого листа-звернення, і я отримала кілька прихильних відгуків. Повідомляю з гордістю за нашу діяспорну громаду, що тільки завдяки її ентузіястській підтримці видавничого фонду журналу „Верховина" пам'ятне 42 число його вийшло з друку та вже в дорозі до домівки кожного співавтора.

Перший наклад був невеликим й розійшовся, але я радо подам свою адресу для зацікавлених і охоче надішлю це видання кожному (чекаю нового тиражу з нотами пісень): Oksana Makowiec, 115 Cove Dr., Seaford, Virginia 23696.

Особливо мене зворушила оцінка Ірини Дибко-Филипчак цього збірника. Подані у ньому твори високо оцінені цього року на щорічному Американському конкурсі пісень, а також мають реєстраційні номери в Бібліотеці Конґресу у Вашінґтоні.

З кожним числом „Свобода" кращає, особливо гарно подає себе в Інтернеті – хтось із моїх покупців приніс мені до крамниці копію, значить – читають!

Оксана Маковець,
Сіфорд, Вірджінія

Протестуємо проти антиукраїнства

Члени Наукового товариства ім. Шевченка в Словаччині, довідавшись про вандальське зруйнування пам'ятника Тарасові Шевченкові в селищі Шевченко Донецької обл., глибоко обурені таким проявом антиукраїнства, тим більше, що йдеться про пам'ятник культури, записаний в реєстрі пам'яток, що їх охороняє держава. Ми стурбовані фактом, що цей злочин було скоєно з наказу Обласного відділу охорони пам'яток.

Майже водночас із зруйнуванням пам'ятника Т. Шевченкові в селищі Шевченко були сплюжені символи Української держави (прапор, тризуб та ін.) на найвищій горі України Говерлі в Закарпатській обл.

Натомість в Одесі було відкрито пам'ятник катові українського народу цариці Катерині ІІ, яка остаточно покріпачила українських селян, повністю ліквідувала державну автономію Гетьманщини, зруйнувала святиню українського козацтва Запорізьку Січ, поклала початок русифікації української Церкви й інтеліґенції, а тисячі непокірних українців запроторила в Сибір. За ці її „заслуги" в незалежній Україні їй побудовано пам'ятник.

Все це свідчить про те, що в Україні і сьогодні явно і приховано діють антиукраїнські сили, яким чужа українська національна ідея. Вони не поважають української мови і культури, вимагають надання російській мові статусу державної і відверто прагнуть перетворити Україну в колонію Росії.

Нас турбує, що влада України байдуже ставиться до тих явних антиукраїнських тенденцій. Вимагаємо негайного розслідування вище наведених фактів антиукраїнства, покарання винуватців і прийняття рішучих мір, щоб подібні злочини більше не повторювалися.

Проф. **Микола Мушинка,**
доктор філологічних наук,
академік НАН України,
голова НТШ у Словаччині,
Пряшів, Словаччина

Дякуємо від імені стипендіятів

Ректорат університету „Львівський ставропігіон" повідомляє про отримання від Комітету допомоги Україні (Приятелі Руху) з Ню-Джерзі, де головою Роман Ричок, коштів для стипендій потребуючим студентам нашого університету на 2007-2008 навчальний рік в сумі 5 тис. дол. і висловлює сердечну подяку від імені ваших стипендіятів, які своєю навчальною працею та активною громадською позицією підтвердять цю благодійну поміч. Маємо на це велику надію.

Нехай і в подальшому Бог благословляє закордонних українців на допомогу розиткові нашої держави через підтримку обдарованої молоді, яка хоче здобути вищу освіту, не маючи на це відповідних коштів. Ця шляхетна благодійна акція вже отримала добрий відгук серед викладачів і студентів нашого університету і стала відомою у Львові та Україні.

Ярослав Кміт,
ректор університету,
Львів

Великий вплив пластових подруг

З великим зацікавленням прочитала 7 жовтня в „Свободі" про 60-ліття пластового куреня „Лісові Мавки". Ініціяторками створення того гуртка були мої подруги, студентки Ерлянґенського університету в Баварії у 1947 році – Леся Кисілевська-Ткач, Ака Клим-Перейма, Наталка Москалів-Даниленко, Славця Слиж-Панчук, Доньця Ференцевич-Ґорчинська та Леся Храплива-Щур.

Дивуюся наслідкам їх пізнішої діяльности і великого вкладу в плекання української культури в Америці і Україні.

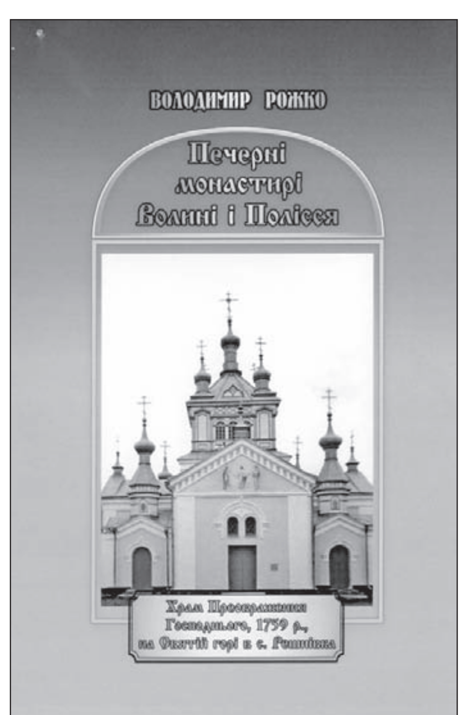
Таня Клим-Осадца,
Ветерсфільд, Конектикат

Буде книжка про печерні монастирі

Надсилаю обкладинку моєї нової книги „Печерні монастирі Волині і Полісся" і прошу з цим листом помістити в часописі. Тема, яку я розкриваю в своїй новій праці, цілковито не досліджена не лише на Волині, а й в Україні. Книга матиме шість розділів, як також багато світлин з уцілілих печерних монастирів, так і тих пам'яток, що є нині на їх місці. Щоб видати книжки накладом в 1 тис. примірників, необхідно заплатити видавництву 3.5 тис. дол. Маю надію на спонзорів серед закордонних українців, прізвища яких будуть подані в списку жертводавців. Наперед дякую всім, хто прийде з допомогою, а редакції „Свободи" за поміщення мого звернення!

Адреса: Володимир Рожко, вул. Липинського 1, кв. 19, Луцьк, 43024 Ukraine.

Володимир Рожко,
Луцьк

Не „вороженьки", а вороги

Саме тепер є час, щоб змінити в українському гимні слова „наші вороженьки", бо вони звучать дуже лагідно, гейби наші вороги не є аж такі дуже злі. Слово „вороженьки" можна порівняти наприклад з словами „наші внученьки", „наші соколята", „наші квіточки" і т. п. Коли ми в пресі читаємо „Наші кляті вороги", „вороги кровопивні", то ці вислови підходять на заміну слова „вороженьки". Говорять, що важко підібрати інше слово, щоб підходило до ритму пісні. Я довгий час шукав такого слова і знайшов: Згинуть наші вороги прокляті". Попробуйте заспівати і переконаєтся.

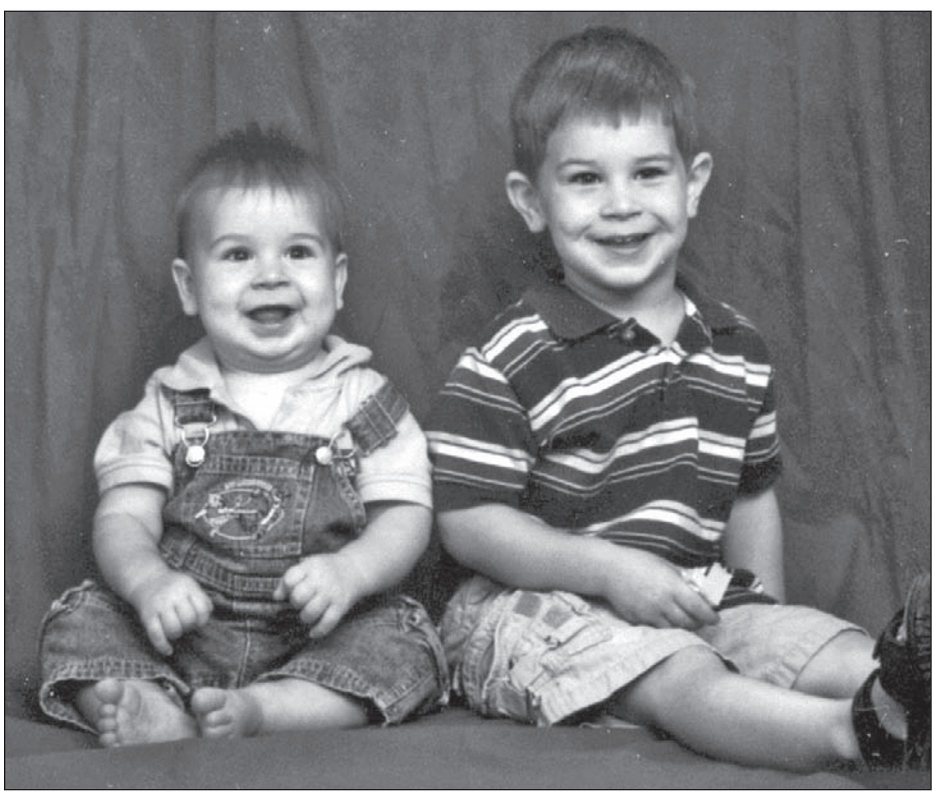
Стефан Палилик,
Ґлен-Спей, Ню-Йорк

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

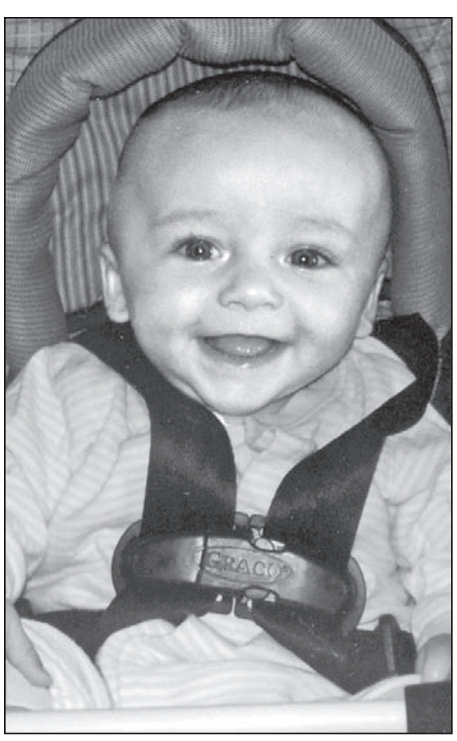
Нові члени УНСоюзу

Христина-Марта Сілвер і Томас Юрій Сілвер, діти Марії та Стенлі Сілверів з Посольства США в Норвегії, – нові члени 15-го Відділу УНСоюзу. Своїх внуків забезпечили бабуся Ольга і дідусь Юрій Руденські.

Артур-Іван Грицак і Петро-Матей Грицак, сини Марґарети та Ореста Грицаків з Кренфорду, Ню-Джерзі, – нові члени 234-го Відділу УНСоюзу. Своїх внуків забезпечили бабуся Рея та дідусь Петро Грицаки.

Ніколяс Р. Олівет, син Галі та Дені Оліветів, з Рівер Едж, Ню-Джерзі, – новий член 42-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечила бабуся Марія Романцьо.

Різдвяні вітання 2007!

Дорогі читачі!

Привітайте Ваших рідних, друзів та приятелів

з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ РОКОМ!

Дати святочних видань тижневиків:

	Новий стиль	Старий стиль
„Свобода"	14 грудня	28 грудня
The Ukrainian Weekly	16 грудня	30 грудня

Спеціяльні ціни на поздоровлення:

1/16 стор.	35	дол.
1/8 стор.	50	дол.
1/4 стор.	100	дол.
1/2 стор.	200	дол.
ціла стор.	400	дол.

Приймаємо оголошення до 3 грудня 2007 р. – на новий стиль і до 10 грудня – на старий стиль.

У справі оголошень просимо звертатися до Марійки Осціславської, тел.: **(973) 292-9800, ext. 3040**
Fax: (973) 644-9510 • E-mail: adsukrpubl@att.net or adukr@optonline.net

Чеки виписувати на адресу: „Svoboda" або „The Ukrainian Weekly"
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

буде висилати різдвяні привітання та малі посилки військовикам американцям-українцям, що служать своїй державі поза межами Америки.

Як і минулого року, звертаємось до громади подати нам імена, адреси та відзначення наших українців-військовиків, щоб включити їх до наших привітань та молитов.

УНСоюз буде висилати вітання та посилки перед 25-им грудня 2007 р.

Name:____________________
Rank :____________________
Address:____________________

Просимо вислати всі інформації до Головної Канцелярії

до 10 грудня 2007 р. на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
UNA National Organizer – Oksana Trytjak
2200 Route10, P. O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Tel.: 1-973-292-9800 x 3071 • e-mail: OksanaUNA@comcast.net

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Святкування 35-річчя Українського музичного товариства Альберти

Члени Українського музичного товариства Альберти (зліва сидять): Марія Дитиняк, Люба Бойко-Бел, Ірина Тарнавська, (стоять) Ксеня Мариняк, Орися Олійник, Ксеня Федина, Галина Лазурко, Галя Котович, Ірина Шмигельська. Фото: Михайло Бел

Ольга Логвиненко

ЕДМОНТОН, Канада. – Українське музичне товариство Альберти концертом „Музичний калейдоскоп" відзначило 35-річчя працьовитого існування. В неділю, 4 листопада, в залі Українського національного об'єднання, присутні, які вщерть виповнили простору залю, мали щастя бути учасниками чи не найкращого в останні часи концерту співочих і інструментальних талантів Едмонтону. Архівіст Марія Дитиняк старанно підготувала програмки і афіші минулих років. Пропам'ятна книжка була працею Ксені Мариняк.

Провадила програмою голова Товариства Люба Бойко-Бел, яка привітала гостей та всіх виконавців, пояснила що програма концерту віддзеркалює всю музичну діяльність Товариства за останніх 35 років, а саме концерти колядок, Шевченківські концерти, концерти юних талантів, „Кафе Івасюк", семінари дириґентів.

Між присутніми була етнограф з України Марина Гринич, о. прот. М. Планчак, о. Т. Мочинський, колишні члени хорів, багато прихильників Товариства.

Програма почалася співом хору при церкві св. Юрія Переможця УГКЦ – дириґент Ірина Тарнавська. Молоденька учениця Соломія Цісар гарно заграла на піяні „Українську думку" В. Присовського. Серця полонили милим співом діти хору при катедрі св. Йосафата (керівник Кася Антошко, музичний керівник Інна Лужанець), які заспівали дві пісеньки композиції св. п. С. Яременка. Лілея Волянська, знана в Едмонтоні співачка-сопрано, заспівала „Canti Spirituali" (муз. Ігоря Соневицького, супровід на фортепіяні І. Тарнавської).

Жіночий ансамбль „Дніпрова хвиля" (при фортепіяні І. Тарнавська). заспівав дві пісні: „Чарівна скрипка" (муз. І. Поклада) і „Незабудьки" (муз. В. Костенка-Київського). У виконанні інструментального тріо (Михайло Саварин – скрипка, Богдан Саварин – фортепіяно і скрипка і Юліян Саварин – віолончель) публіка почула два твори. Хор „Верховина" під дириґуванням Галини Лазурко заспівав „Мою пісню" (муз. Миколи Леонтовича, соліст Маркіян Ґовда,

(Закінчення на стор. 10)

Дитячий хор при катедрі св. Йосафата.

Століття парафії св. отця Миколая

ВОТЕРВЛІТ, Ню-Йорк. – Завершення святкування століття парафії св. отця Миколая відбулося 7 жовтня. У відновленій церкві вітали Владик Павла Хомницького, Єпископа Стемфорду, та Василя Івасюка, Екзарха Одесько-Кримського, парафіяни на чолі з о. Михайлом Мищуком та дияконом Томасом Гатчем. Владики процесійно зайшли до церкви у супроводі вівтарних хлопців, монахинь, монахів, дияконів та священників Української Католицької та Римо-Католицьких Церков. Довірені особи та дівчата з парафії зустріли Владик хлібом-сіллю та поетичним привітанням. Опісля Владики освятили відновленний храм.

Архиєрейську Літургію з благословення Владики Павла почали о. Михайло та о. диякон Томас виголосом: „Благословенне Царство Отця і Сина і Святого Духа...", а уся церква, ведена хором під керівництвом диригента та дяка Ярослава Кушніра, підтримала цей заклик милозвучним „Амінь". Хор складався з 30 парафіян, які протягом цілого року, кожного тижня, проводили проби, щоб заспівати Літургію двома мовами. Ця терпелива праця принесла добрий плід.

У своїй проповіді Владика Павло наголосив присутнім, що Церква – це не каміння і не скло, не чудові ікони чи золотий посуд, Церква – це зібрання Божого народу".

Наступна частина святкування проходила в бенкетному залі готелю „Маріот". Художню програму відкрила Наталка Верзол, яка представила ведучу Лідію Кульбіду. Хор розпочав святкування молитвою „Отче Наш", а о. мітрат Іван Терлецький виголосив молитву. Танцювальна група „Зорепад" під керівництвом Петра та Адріяни Філів під оплески гостей виконала танець „Привіт". Діти парафії під керівництвом Наталки Верзол привітали присутніх та заспівали чудову релігійну пісню. Ярослав Мищук продовжив художню програму виконанням на фортепіяні твору „Українська думка". Співочий ансамбль „Чарівний гомін" під керуванням Я. Кушніра виконав твори Ф. Шуберта „Аве Марія" та М. Костецького „Моя Україно". Особливо тепло присутні привітали виступ юної солістки Олесі Верзол з чудовим, молодим та мелодійним голосом.

Танцювальна група „Зорепад" під керівництвом Петра та Адріяни Філів.

Після вечері присутні послухали презентацію „Історія парафії", зроблену довголітнім мужем довір'я Джеком Ігнатолею.

Владика Павло ще раз висловив щиру подяку за тепле прийняття та вручив Теодорові та Маргарені Федак, Миколі Філю та Любомирі Мокій почесні грамоти від Патріярха Любомира Гузара. Владика Павло також нагородив почесними грамотами Івана та Сандру Чухтів, Дена та Патрисію Копчиків, Данну Гетман та Н. Верзол за віддану працю у парафії. Святкування завершилось співом „God Bless America".

о. Михайло Мищук

Владика Павло Хомницький нагородив грамотою Наталку Верзол, довірену особу парафії

Владика Павло Хомницький та Владика Василь Івасюк разом із парохом о. Михайлом Мищуком, священиками, дияконами, монахами та монахинями, дітьми релігійної школи та суботньої Школи українознавства.

Святкування...

(Закінчення зі стор. 9)

акомпаніював струнний квартет) і „Як я була мала, мала" (обр. А. Кушніренка). Світлана Сех, оперна співачка, чудово виконала два твори: „Реве, гуде негодонька" (сл. і. муз. Л. Левітова) і „Останні квіти" (сл. і муз. В. Гомоляки). При фортепіяні – Г. Лазурко.

Вокальна формація „Ре мінор" (Маркіян Лазурко, Олесь Лазурко, Стефан Лазурко, Микола Білаш та Орест Ґрох), в якій з п'ятьох членів троє є з однієї родини, заспівала „Сад ангельських пісень" (муз. Я. Нудика і В. Якімця, сл. В. Цибульки) і „Бистра вода" (обр. Я. Ярославського і М. Лазурка). Як спеціяльний дарунок для всіх присутніх, ансамбль заспівав славну „Червону руту" В. Івасюка, і заохотив всіх присутніх до активної участи. Заля з приємністю включилася до співу.

На закінчення програми виступив хор „Дніпро" під диригуванням М. Дитиняк. На кінець Л. Бойко-Бел запросила єдину з чотирьох засновників Товариства – М. Дитиняк і вручила їй на пам'ятку картину художниці Ірини Карпенко. Таку ж картину вручено Орисі Олійник, яка належала до першої управи Товариства. Вона також була акомпаніяторкою хору „Дніпро" за часів Р. Солтикевича і асистенткою диригента у пізніших роках.

У Філядельфії підтримують УНІС

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Щорічний бенефіс на користь Української національної інформаційної служби (УНІС), спонзорований Відділом Українського Конґресового Комітету Америки, відбувся в неділю, 4 листопада, в Українському культурному освітньому центрі. Понад 50 осіб пожертвували свій час, зусилля та фонди, щоб допомогти УНІС продовжувати важливу працю як представника української американської громади у Вашінґтоні.

Імпрезу розпочав Ігор Кушнір, голова Відділу УККА в Філядельфії. Михайло Савків, президент УККА, розповів про ролю УНІС у відзначенні 75-ої річниці українського Голодомору-геноциду 1932-1933 років, зокрема як провідника у прийнятті закону про виділення ділянки землі для побудови пам'ятника жертвам Голодомору у Вашінґтоні.

Мирон Солтис, який представляв Союз українців-католиків „Провидіння",- передав пожертву в сумі 2 тис. дол. на відзначення 30-ої річниці УНІС. Опісля хор філядельфійського Відділу УККА „Аколада" під проводом Богдана Генґало засп̆івав декілька пісень з цієї нагоди.

Ігор Кушнір.

Д-рОлександер Лужницький також привітав учасників і представив свою нову книгу „Українці у метрополії Філядельфії", в якій описав величезну українську громаду Філядельфії та її численні досягнення від часу, коли українські іміґранти почали оселятися тут та організували свою громаду.

Сергій Жихарев

Хор „Аколада" співає на бенефісі на користь УНІС.

Збір харчів у пам'ять жертв Голодомору в Україні

ДЖЕНКІНТАВН, Пенсильванія. – Вшановуючи пам'ять жертв Голодомору в Україні у 1932-1933 роках, Український освітньо-культурний центр (УОКЦ), почав збірку продуктів харчування. З 17 листопада до 8 грудня (день Різдвяного базару) до УОКЦ можна приносити харчові продукти, які швидко не псуються. Харчі, зібрані протягом цього часу, будуть передані Товариству українських сеньйорів Америки у Філядельфії і роздані потребуючим особам похилого віку у нашій громаді.

Адреса УОКЦ: 700 Cedar Road, Jenkintown, PA 19046. Тел.: (215) 663-1166. Електронна пошта: contact@ueccphila.org.

Наталія Ґріґа

Дар від українських дітей Фльориди

МАЯМІ, Фльорида. – Учителі та колишні учні Рідної школи ім. Тараса Шевченка при Культурному осередку в м. Голивуді, Фльорида, зібрали і передали 7 жовтня у Фонд допомоги дітям Чорнобиля 2,365 дол.

Колишні учні школи пам'ятають цікаві лекції з української мови, географії, історії, які проводили вчительки св. п. Ганна Д'Андрея, Наталя Гаврилів та Уляна Романів, котрі також прищеплювали дітям любов і пошану до українських традицій. Діти з захопленням колядували, розписували писанки, пекли паски, брали участь у концертах і виставах. Тепер діти підросли і з приємністю згадують час навчання в Рідній школі.

Уляна Романів

Полагоджуйте
всі свої
фінансові справи
ЕЛЕКТРОННО...
За докладнішими інформаціями завітайте на нашу сторінку Інтернету:
www.selfrelianceny.org
SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union
MAIN OFFICE:
108 Second Avenue
New York, NY 10003
Phone: 212 473-7310
Fax: 212 473-3251
KERHONKSON BRANCH
6325 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636
UNIONDALE BRANCH
226 Uniondale Ave,
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097
ASTORIA BRANCH:
32-01 31st Ave.
Astoria, NY 11106
TEL: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458
Your savings federally insured to at least $100,000 and backed by the full faith of the United States government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency
EQUAL HOUSING OPPORTUNITY

ФІЛАТЕЛІЯ

На марках – українська хата, побут і традиції села

Левко Хмельковський

24 жовтня видавництво „Марка України“ випустило два бльоки з 12 поштових марок серії „Українська хата“ – по шість марок та купонів у кожному. На марках зображені хати Поділля, Київщини, Лемківщини, Гуцульщини, Волині, Слобожанщини, Полісся, Хорольщини, Буковини, Бойківщини, Полтавщини, Дніпровського пониззя. На купонах показано сцени селянського життя в українській хаті – працю і святкування, сватання і виховання дітей. Тираж кожного бльоку – 120 тис. примірників. На полях бльоків є тексти двома мовами: українською – „Українська хата. Особливості народної архітектури“ та англійською – „Ukrainian peasant house“. Художник бльоків та штемпеля першого дня обігу – Юрій Логвин.

Українська хата має свою історію, свої традиції. Важливим в сучасних сільських хатах і досі залишаються лежанка і піч, яку найчастіше розмальовували чудовими візерунками (це видно на купонах). За давніми віруваннями, за піччю живе домовик – добрий дух сім’ї. Якщо до нього добре ставляться, він допомагає всій родині, приносить щастя, а якщо ображають, він шкодить. Коли в печі випікався хліб, на ній не можна було лежати, щоб не турбувати її в цей час, який був священним. Таким же священним значенням наділяв народ і хатній сволок – символ міцности будови, міцности сім’ї, міцного здоров’я всіх мешканців цього житла. На сволоці часто робили орнаменти, написи, позначки, хрести, які були своєрідними оберегами: сонце, і місяць, голуби, дерева та інші ще дохристиянські символи. Найдавніші вікна були просто отворами, завішаними тканиною або закриті віконницями. З появою скла вікна стали справжньою окрасою хати. Вікна зсередини завішувалися оздобленими фіранками, через які можна було бачити все, що діється на вулиці. Подекуди вікна прикрашалися вишитими рушниками, що служили оберегами. Віконні рами прикрашалися різьбленням, особливо в Карпатах та Закарпатті. Ці традиції збережені і нині. Поріг – символ початку і закінчення хати. За найдавнішими повір’ями саме під порогом перебувають душі померлих предків, які охороняють рід. Порогові віддають шану, йдучи до вінця і вирушаючи в останню путь (стукання труною об поріг). В Україні також поширене повір’я: якщо підмітати до порога, то все добре вийде з хати, тому старші люди підмітають від порога в хату. На Поліссі поширений звичай прибивати палицю з осики до порога, щоб відлякувати все зле. Магічними властивостями наділив народ кінську підкову, яка приносить щастя в родину, тому її прибивали на порозі або над дверима. Вважалося, що вітаються через поріг тільки погано виховані люди. Не можна й передавати через поріг якусь річ. Розмовляти з сусідою через поріг також неввічливо: слід або запросити до хати, або самому вийти до нього. Особливою шаною для гостя вважається зустріч його біля воріт, так само, як і провести за ворота. Покуть — священне місце в хаті. Тут перебувають хатні боги, тут садовлять найпочеснішого гостя, тут сидять наречені, тут стоїть ритуальний сніп жита (дідух), тут були божниці, прикрашені вишиваними рушниками. Стіл також має магічну силу, символізує достаток родини. Його першим заносять до нової хати, на нього кладуть хлібсіль, ритуальні страви. На стіл гріх сідати, класти шапку. Назва стіл походить від стародавнього звичаю стелити рушник, а пізніше — скатертину, щоб на нього класти їжу. Звичай застеляти стіл притаманний українцям з давніх-давен. Незастелений стіл — символ бідности або скупости господарів. Обід чи бенкет за одним столом об’єднував людей і встановлював добрі взаємини. У деяких реґіонах Карпат функції столу виконувала скриня. В деяких місцевостях у таких столах-скринях зберігали харчові продукти. Скриня – традиційний для України вид меблів, у яких зберігали одяг, коштовні речі, прикраси, полотно тощо. Скриня належала жінці. Дівчині на відданні батьки купували скриню, яку вона разом із матір’ю поступово наповнювала різними речами, необхідними для майбутнього подружнього життя: вишиваними рушниками, хустками, сорочками, стрічками та ін. Скриня була частиною дівочого посагу: чим більша й красивіша скриня, тим багатша наречена. Дівчина, залишаючи батьківський дім, вивозила свою скриню до хати чоловіка, де користувалася нею все життя. Скриня передавалася у спадок тільки після смерти її власниці. Всередині скриня мала „прискринок“ для зберігання дрібних цінних речей, прикрас, стрічок. Щоб полотно й одяг у скрині не псувався від довгого зберігання, в прискринок клали вузлик тютюну (від молі). Дівчина не дозволяла чужим заглядати в свою скриню, то була її таємниця.

Для спання використовувалися дерев’яні ліжка, лави, полики. Піл

(Закінчення на стор. 22)

Жалібна хода в Нью-Йорку в пам'ять Голодомору в Україні

(Закінчення зі стор. 1)

У головному католицькому храмі міста – соборі св. Патрика о 2-ій год. була відслужена Панахида і відбулась церемонія вшанування пам'яті жертв Голодомору, під час якої промовляли Єпископ Стемфордський Павло Хомницький, Архиєпископ УПЦ в США Антоній, Постійний представник України в ООН Посол Юрій Сергеєв, член Палати представників Конґресу США Моріс Гінчі, редактор „National Review" Ендрю Статафорд, президент СКУ Аскольд Лозинський. Посол України в США Олег Шамшур зачитав звернення Президента України Віктора Ющенка з нагоди 75-річчя Голодомору (див. ст. 3), а президент УККА Михайло Савків – листа від Президента США Джорджа Буша з цього ж приводу.

Співав хор „Думка" під диригуванням маестра Василя Гречинського.

Фото: Л. Хмельковський (хода)
Степан Слуцький (в соборі)

Українські американські ветерани – учасники ходи.

Молодь знає правду про Голодомор.

Домовини – символ трагедії.

Жалібна хода стала незабутньою подією для дітей.

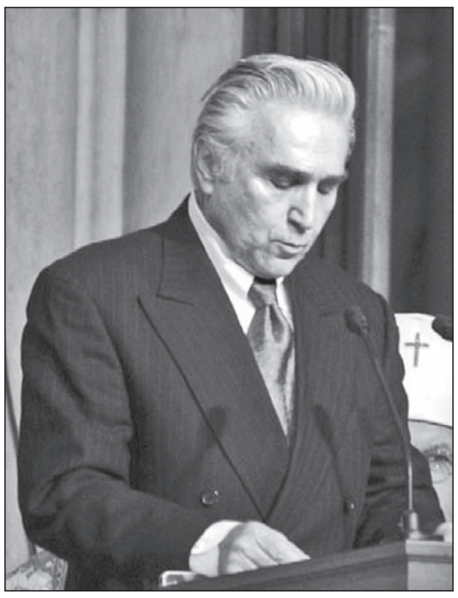
Поліція забезпечила успішне проведення Жалібної ходи.

Тисячі людей взяли участь у ході.

Жалібна хода в Ню-Йорку в пам'ять Голодомору в Україні

Член Палати представників Конґресу США Моріс Гінчі.

На трибуні – Посол України в США Олег Шамшур.

Виступає Посол Юрій Сергеєв.

Президент СКУ Аскольд Лозинський

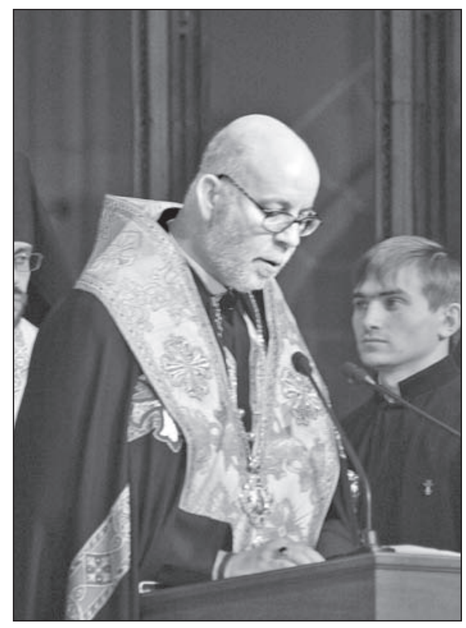
Панахида в соборі св. Патрика.
Фото: Матвій Дубас („Український тижневик“)

Редактор „National Review“ Ендрю Статафорд.

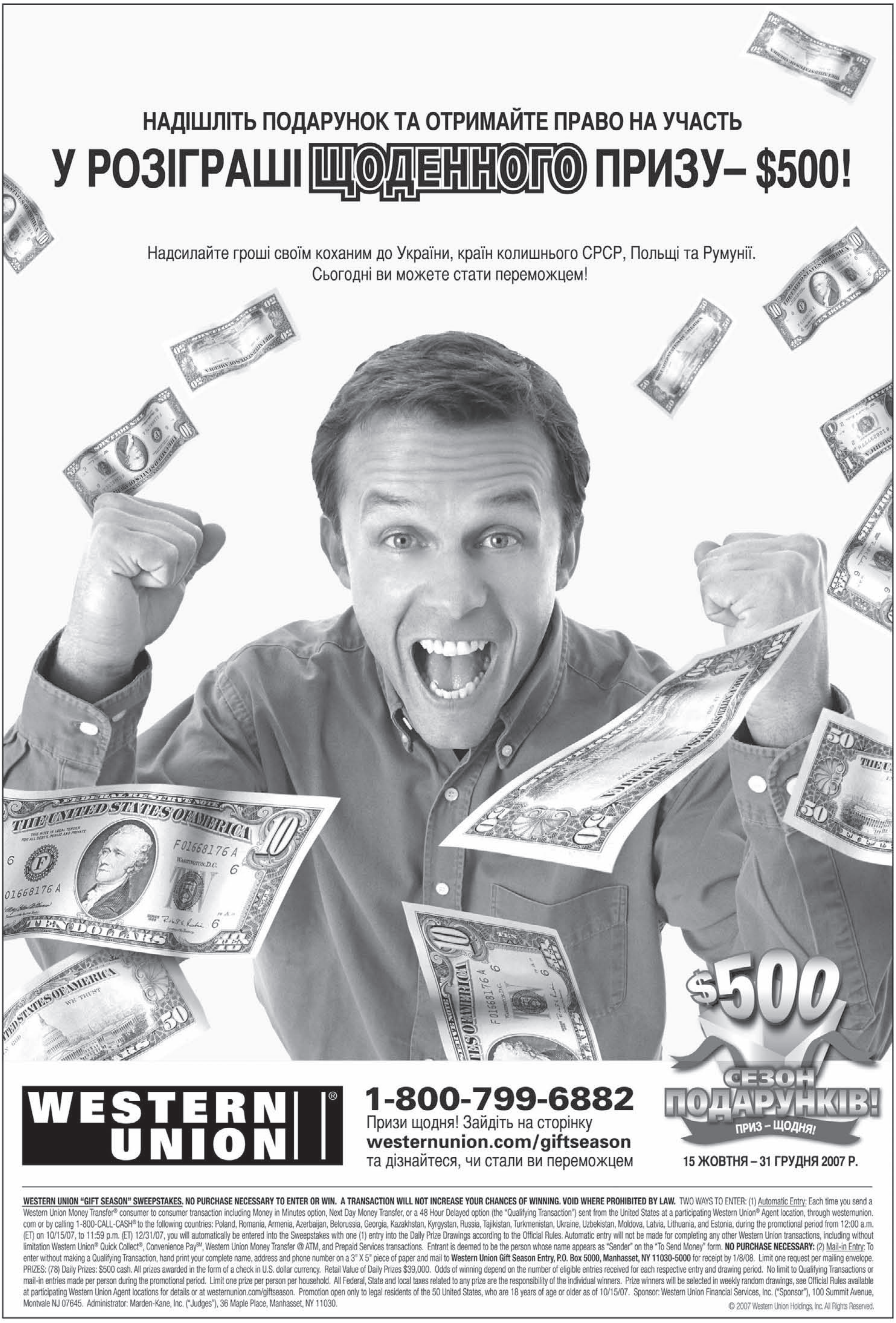
Слово має Архиєпископ УПЦ в США Антоній.

Промовляє Єпископ Стемфордський Павло Хомницький.

Співає хор „Думка“ під дириґуванням Василя Гречинського.

НАДІШЛІТЬ ПОДАРУНОК ТА ОТРИМАЙТЕ ПРАВО НА УЧАСТЬ
У РОЗІГРАШІ ЩОДЕННОГО ПРИЗУ– $500!
Надсилайте гроші своїм коханим до України, країн колишнього СРСР, Польщі та Румунії.
Сьогодні ви можете стати переможцем!
$500
СЕЗОН ПОДАРУНКІВ!
ПРИЗ – ЩОДНЯ!
WESTERN UNION
1-800-799-6882
Призи щодня! Зайдіть на сторінку
westernunion.com/giftseason
та дізнайтеся, чи стали ви переможцем
15 ЖОВТНЯ – 31 ГРУДНЯ 2007 Р.
WESTERN UNION "GIFT SEASON" SWEEPSTAKES. NO PURCHASE NECESSARY TO ENTER OR WIN. A TRANSACTION WILL NOT INCREASE YOUR CHANCES OF WINNING. VOID WHERE PROHIBITED BY LAW. TWO WAYS TO ENTER: (1) Automatic Entry: Each time you send a Western Union Money Transfer® consumer to consumer transaction including Money in Minutes option, Next Day Money Transfer, or a 48 Hour Delayed option (the "Qualifying Transaction") sent from the United States at a participating Western Union® Agent location, through westernunion.com or by calling 1-800-CALL-CASH® to the following countries: Poland, Romania, Armenia, Azerbaijan, Belorussia, Georgia, Kazakhstan, Kyrgystan, Russia, Tajikistan, Turkmenistan, Ukraine, Uzbekistan, Moldova, Latvia, Lithuania, and Estonia, during the promotional period from 12:00 a.m. (ET) on 10/15/07, to 11:59 p.m. (ET) 12/31/07, you will automatically be entered into the Sweepstakes with one (1) entry into the Daily Prize Drawings according to the Official Rules. Automatic entry will not be made for completing any other Western Union transactions, including without limitation Western Union® Quick Collect®, Convenience Pay℠, Western Union Money Transfer @ ATM, and Prepaid Services transactions. Entrant is deemed to be the person whose name appears as "Sender" on the "To Send Money" form. NO PURCHASE NECESSARY: (2) Mail-in Entry: To enter without making a Qualifying Transaction, hand print your complete name, address and phone number on a 3" X 5" piece of paper and mail to Western Union Gift Season Entry, P.O. Box 5000, Manhasset, NY 11030-5000 for receipt by 1/8/08. Limit one request per mailing envelope. PRIZES: (78) Daily Prizes: $500 cash. All prizes awarded in the form of a check in U.S. dollar currency. Retail Value of Daily Prizes $39,000. Odds of winning depend on the number of eligible entries received for each respective entry and drawing period. No limit to Qualifying Transactions or mail-in entries made per person during the promotional period. Limit one prize per person per household. All Federal, State and local taxes related to any prize are the responsibility of the individual winners. Prize winners will be selected in weekly random drawings, see Official Rules available at participating Western Union Agent locations for details or at westernunion.com/giftseason. Promotion open only to legal residents of the 50 United States, who are 18 years of age or older as of 10/15/07. Sponsor: Western Union Financial Services, Inc. ("Sponsor"), 100 Summit Avenue, Montvale NJ 07645. Administrator: Marden-Kane, Inc. ("Judges"), 36 Maple Place, Manhasset, NY 11030.
© 2007 Western Union Holdings, Inc. All Rights Reserved.

Конфлікт довкола бібліотеки триває

Українська громадськість Росії продовжує протестувати проти переслідування Бібліотеки української літератури у Москві („Свобода", ч. 43). Усі прикрощі в житті бібліотеки почалися з березня, коли Комітет культури Москви після пікетування бібліотеки молодиками розпочав реформування, а фактично ліквідації бібліотеки.

Відтоді здійснюється методичне руйнування бібліотеки, вихолощування, розмивання саме українського компонента в її роботі: примусили написати заяви про звільнення за власним бажанням високопрофесійного директора В. Слюсарчук і призначили на її місце Н. Шаріну, яка не знає української мови, не має жодного поняття про українську культуру і літературу. Було звільнено вісім бібліотекарів, що знають українську мову і літературу. Була спроба цензурування фондів і заборони діяльности Українського історичного лекторію. Скасовано низку запланованих заходів з пропаґанди української історії та культури.

Особливе обурення громадськости викликало звільнення (а фактично вигнання) Юрія Кононенка, який наприкінці 1980-их років відродив бібліотеку (українська бібліотека, що існувала в Москві у 1920-30-их роках, у 1938 році була ліквідована тоталітарним режимом), і за 20 років як ніхто інший багато зробив для створення її унікальних фондів (які більш ніж на три чверті складаються з книг, подарованих українськими бібліотеками та приватними особами за сприяння українських організацій Росії).

В результаті відбулося різке погіршення обслуговування читачів. Після звільнення В. Слюсарчук, І. Медведєвої та Ю. Кононенка в Бібліотеці не залишилося жодного бібліографа, що знає українську літературу. Фактично припинено надання допомоги українським громадським організаціям у реґіонах.

На захист бібліотеки виступили Юрій Барабаш – головний науковий співробітник Інституту світової літератури ім. Максима Горького Російської академії наук, секретар Спілки письменників Росії В. Середін, голова читацької ради Олег Храбан, художній керівник Національного театру російської драми ім. Лесі Українки Михайло Резникович, директор Літературно-меморіяльного музею Михайла Булгакова в Києві Анатолій Despite Кончаковський, завідувачка Київським музеєм Олександра Пушкіна Ірина Смолянінова та інші.

Проблема полягає в тому, що установу культури, покликану знайомити росіян з українською літературою і культурою, сприяти зміцненню російсько-українських культурних зв'язків, навмисно намагаються зробити заручником сьогоднішніх політичних інтересів, перекрученого розуміння непростих моментів взаємин між Росією та Україною.

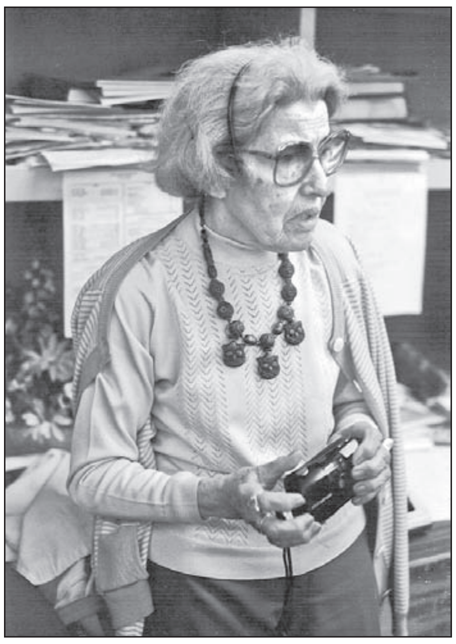
Посольство України в Росії звернулося до Міністерства закордонних справ Росії та уряду Москви з зверненням щодо полагодження конфлікту з бібліотекою. Понад 300 читачів бібліотеки підписали листа до президента Росії Володимира Путіна з вимогою припинити переслідування бібліотеки.

14 листопада в бібліотеці відбулися збори читачів, на яких виступили космонавт Павло Попович, дочка письменника Бориса Антоненка-Давидовича проф. Ярина Голуб, ряд інших осіб, які висловили обурення штучно створеною ситуацією, що веде до руйнуванян бібліотеки.

Член читацької ради бібліотеки Олександер Винниченко пише з Москви до „Свободи": „Для українців в Росії немає національної преси, шкіл, книг, бібліотек, театрів. Кажуть, що українці не бажають все те мати, але цинічно замовчують про анонімні телефонні погрози і, як знаємо, вбивства активістів українських громад та журналістів. Якщо комусь з українців у Москві прийде в голову принести на роботу запрошення на концерт українського хору, чи на літературний вечір в бібліотеку, вслід таким українцям обов'язково хто-небудь буде сичати: „націоналіст", „бандерівець". У зв'язку з триваючим порушенням прав українців в Росії, варто б поставити питання Петрові Симоненку, Наталії Вітренко, Вікторові Януковичу та іншим стійким і непохитним друзям Росії: чому вони не вважають за потрібне потурбуватись життям українців в Росії? Як можуть „проросійські сили" кидатись гаслами про права „російськомовних" людей в Україні і нехтувати правами українців в Росії? Чи їм, може, звично і вигідно цькувати спецслужби на тих, у кого в руках українська книжка? Чи все ще мало соловків та сандармохів для української культури?".

Л. Хм.

Ользі Кузьмович – 90!

Ольга Кузьмович (фото 2001 року).

23 листопада, саме у день виходу цього числа „Свободи", виповнюється 90 років ветеранові української журналістики Ользі Кузьмович. Понад 25 років її життя були присвячені праці в редакції тижневика, де вона не тільки писала щотижневі фейлетони „Про це і те", котрі мали велике коло постійних читачів і шанувальників, а й надавала редакційному життю особливого запалу і темпу, була незмінною учасницею усіх редакційних імпрез. Після виходу на заслужений відпочинок О. Кузьмович залишилася в течії усіх громадських подій в Ню-Йорку.

Працівники редакції і адміністрації видавництва УНСоюзу від щирого серця вітають О. Кузьмович з днем народження і зичать їй довгих років життя у доброму здоров'ї.

Згоріли архіви Фундації Китастих

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. — Коли в половині жовтня у Каліфорнії пожежі поглинули пів млн. акрів і знищили понад 2,000 будинків, то серед них був і дім Андрія та Інґрід Китастих у Повей, передмісті Сан-Дієґо.

А. та І. Китасті втратили свій будинок на мальовничому пагорбі, з чудовим видом на околицю. Крім того, були знищені також дорогоцінні архіви, пов'язані з працею батька А. Китастого, покійного Григорія Китастого, відомого бандуриста та композитора, котрий впродовж років (1941 -1954, 1958-1959 і 1967-1984) був диригентом Капелі бандуристів ім. Тараса Шевченка.

На цей рік припадає 100-річчя від дня народження Г. Китастого, і теперішня поїздка під назвою „Бандура: душа України" Капелі бандуристів присвячена саме цьому ювілеєві.

Приятелі А. Китастого підтвердили 29 жовтня, що рукописи, фотографії, записи, листи, бандури та комп'ютерний пристрій з мережею Фундації Китастих були втрачені. Також згоріли власні речі покійного сина Г. Китастого, д-ра Віктора Китастого, педагога і музики та засновника і президента Спілки українських бандуристів.

Фундацію Китастих створено 2002 року – як незаробіткову корпорацію, завданням якої є постачати навчальні посібники з української культури через безплатну мережу бібліотеки літератури, музики та історії і в цей спосіб продовжувати працю Григорія та Віктора Китастих.

Роб Шмітц, керівник публічного радіо KQED в Лос-Анджелесі, повідомляв про повернення А. та І. Китастих на місце, де стояв їхній дім. Його звіт можна побачити на мережі: http://www.californiareport.org./slideshows/poway/index.jsp.

Дивлячись на його звідомлення, можна переконатися, що з будинку А. та І. Китастих залишились тільки згарище та тлі каліфорнійського краєвиду. Видно, як І. Китаста з прецизністю археолога старається знайти родинну дорогоцінність – металеву скульптуру козака. Будучи інженером за фахом, А. Китастий сам збудував цей дім. Переживаючи родинне нещастя, він грає на бандурі думу про козака, котрий втратив усе – „єдине, що залишилось, був його кінь... і бандура", – розповідає він кореспондентові. Далі у цьому звідомленні говориться, що вогонь знищивши дім А. та І. Китастих, значною мірою пошкодив цифрові архівні записи Фундації Китастих і, мабуть, їх вже не вдасться відтворити. Також підкреслюється, що А. Китастий три роки переписував архів свого батька на цифрову систему.

У відповідь на Е-пошту „Українського тижневика" А. Китастий пише: „ Якщо будь-хто переписав з мережі будь-що, то прошу зробити копію на диску та переслати до: The Kytasty Foundation, 4264 Biona Place, San Diego, CA 92116".

Крім того, А. Китастий зазначає, що будуть радо прийняті будь-які пожертви: „Фундація Китастих видала три диски шедеврів Григорія Китастого і продовжуватиме цю справу, щоб донести славу бандури на світову сцену".

Курси для майбутніх громадян США

В січні бюро ЗУАДК (1206 Cottman Avenue, Philadelpia, PA 19111) починає два курси – з підготування до прийняття громадянства і комп'ютерний курс. Реєстрація на обидва курси відбудеться 26 січня 2008 року, від 10-ої год. ранку до 1-ої по полудні. Курс з американського громадянства є безкоштовним. Кошт комп'ютерного курсу – 200 дол. Це покриває підручник і частину оплати за курс. Кандидати на обидва курси повинні зголошуватися на тел.: (215) 728-1630 від 9-ої год. ранку до 3-ої по полудні, від понеділка до п'ятниці кожного тижня.

Методій Борецький

Звуки свята
• Росія • Україна • Грузія
• Вірменія • Узбекистан
• Румунія • Болгарія
• Косово • Хорватія
• Польща • Молдова
• Казахстан
• Киргизія
• Литва • Латвія
• Естонія
• Азербайджан
• Боснія і Герцеговина
• Білорусь
• Македонія
Отримайте безкоштовну телефонну картку за кожний грошовий переказ†.
Пропозиція дійсна до 31 грудня 2007 року або поки кількість телефонних карток не вичерпано.
†Дійсно для переказів до Росії, України, Грузії, Вірменії, Узбекистану, Румунії, Болгарії, Косово, Хорватії, Польщі, Молдови, Казахстану, Киргизії, Литви, Латвії, Естонії, Азербайджану, Боснії і Герцеговини, Білорусі та Македонії, здійснених через агентів компанії, які беруть участь в цій пропозиції.
Для отримання інформації про агентів компанії, які приймають участь у пропозиції, зателефонуйте за номером 1-800-926-9400 або відвідайте веб-сайт
http://promo.moneygram.com/EEPhoneCard
Sounds of the holidays
5 minute phone card
Just in time for the holidays!
MoneyGram
UKNA1007_SVOBODA
*Термін дії картки спливає через 30 днів після першого дзвінка. Картка дає право на 5 хвилин розмови для дзвінків із США до Росії, України, Грузії, Вірменії, Узбекистану, Румунії, Болгарії, Косово, Хорватії, Польщі, Молдавії, Казахстану, Киргизії, Литви, Латвії, Естонії, Азербайджану, Боснії і Герцеговини, Білорусі та Македонії. Можуть бути застосовані інші обмеження та стягуватися додаткова плата. За дзвінки з телефонних будок стягується додаткова плата в розмірі $0.85. Плата за повну хвилину розмови. Плата за дзвінки на мобільні телефони, а також за дзвінки в деякі регіони здійснюється за більш високим тарифом. Детальна інформація вказана на картці. Ліцензія на переказ грошей видана банківським департаментом штату Нью-Йорк. © 2007 MoneyGram. Всі права захищені.
MoneyGram®
Міжнародний переказ грошей

Зліва: Катерина і Віктор Ющенки, Посол України в Ізраїлі Ігор Тимофеєв на зустрічі з громадою.

Президент...

(Закінчення зі стор. 3)

Єрусалиму Феофілом III і одержав з його рук високу нагороду – „Орден лицарів Гробу Господнього", відвідав Палестинську автономію. Під час переговорів з провідником автономії Махмудом Абасом було досягнуто згоди про відкриття в Рамалі українського представництва, обговорено статус українців, які постійно живуть в палестинській автономії.

... з Президентом не погодилися

На відміну від представників української громади та вихідців з України, які підтримують ініціятиву Президента Віктора Ющенка щодо визнання Голодомору геноцидом українського народу, певну двозначність думок демонструють ізраїльські парляментарії. Так, депутат Кнесету Михайло Нудельман заявив: „Це трагедія українського народу, але не лише українського, позаяк постраждали усі національності, які населяли Україну".

Спікер Далія Іцик, яка під час січневої візити Юлії Тимошенко до Ізраїлю пообіцяла якнайшвидше „вивчити документи і прийти до якнайкращого для України висновку у справі Голодомору", цього разу дипломатично зазначила, що від голоду у 1930-их роках постраждали не лише українські території: „Сталінський режим, не розрізняючи за національними чи релігійними ознаками, уразив мільйони радянських громадян. Маштаби жертв серед українських громадян особливо вражають. Мільйони мешканців Вашої держави загинули унаслідок страшного голоду у 1932-1933 роках, стали жертвами примусової колективізації. Мільйони втратили життя також у Росії і Казахстані. Ця трагедія дістала назву – Голодомор. Жертви тоталітарних режимів заслуговують на вшанування й Ізраїль минулого тижня продемонстрував чітку солідарність, приєднавшись до резолюції Генеральної конференції ЮНЕСКО щодо вшанування пам'яті цих жертв".

Ініціятиву В. Ющенка домогтися визнання Голодомору геноцидом українського народу назвав „доволі невдалою" відомий ізраїльський історик, колишній директор Меморіяльного комплексу Голокосту Іцхак Арад, який наголосив на клясовій, а не етнонаціональній складовій сталінської колективізації.

Оглядач-міжнародник ізраїльського телебачення Ніцан Горовіц, який провів інтерв'ю з В. Ющенком, вважає, що українське керівництво обрало не конче вдалу тактику, проводячи історичні паралелі між національними трагедіями народів: „Тема Голодомору – важлива і болюча, про яку необхідно говорити – часто споріднюється там із націоналістичними, антисемітськими елементами, які хочуть „вип'ятити" українську трагедію за рахунок єврейської. В. Ющенко винайшов певну тезу, згідно з якою необхідно визнати злочини, що сталися в Україні, оскільки вони проклали дорогу до Голокосту. Я не є великим прихильником цієї тези. На мій погляд, не варто ставити нацистів та росіян на одну сходинку. З іншого боку, В. Ющенко має рацію. Гітлер слідкував за тим, що робив Сталін, навіть захоплювався цим і, можливо, це додало йому ідей на прийдешні дії". (*ББС*).

У Парсипані – перший сніг

Достоту, як у пісні: „Білий сніг на зеленому листі...". Це перший сніг в Парсипані, Ню-Джерзі, в околиці УНСоюзу, 19 листопада. Перший – завжди найбільший, завжди будить якісь чисті спомини, несе радість і дітям, і дорослим...

Фото: Л. Хм.

Мирослав...

(Закінчення зі стор. 5)

знаком роздвоєности перебуває, здається, уся наша епоха. І наше завдання у тому, щоб прокладати мости...

– Якщо б на тлі навіть не ідеального, а просто нормального стану суспільства розглядати реальний стан сьогоднішньої України, то будуть потрібні сильніші засоби, ніж бром. Куди не кинь – всюди клин: в економіці, в культурі, в моралі, в духовності. Тим часом від єрархів з усіх боків чуємо: Церква – поза політикою. Якщо держава нездатна витягнути суспільство з зачарованого кола проблем, а Церква – поза політикою, то звідки ж можна чекати порятунку? Зрештою, це знов таки Ваші слова: „Немає сьогодні такої суспільної категорії, яка б не вносила своєї гріховної лепти у загальне моральне замішання, й серед якої не було б тих (далі ви цитуєте Ісайю), „що зло добром зовуть, а добро – злом, що з пітьми роблять світло, а зі світла – пітьму". Одначе, Ви ці глибокі міркування закінчуєте утопією: починати очищення треба з себе. Я не думаю, що в Україні нема чистих людей. Проблема – в тому, що нема їх стільки, аби утворилася критична маса, спроможна переродити суспільство. З якого боку, на Ваш погляд, слід підходити до цього надзавдання – створення критичної маси чистоти, порядности і чести?

– Я згоден з Вами і водночас не згоден. Справді, ілюзія, що Церква може бути „поза політикою", оберталася для неї і для суспільства великими втратами. Адже політика при цьому не вважала, що вона – поза Церквою, і крутила нею, як хотіла! Приклад Російської Православної Церкви тут аж надто ілюстративний. З іншого боку, спроба Римо-Католицької Церкви Польщі втрутитися в політику безпосередньо й заохочувати поляків голосувати на президентських виборах за Леха Валенсу (а не за Александра Кваснєвського), обернулася для неї також великими моральними втратами. Отже, проблема вся в тому, що саме ми розуміємо під „політикою" і як про це говоримо. Ми в Інституті релігії та суспільства УКУ готуємо зараз до публікації збірку заяв та послань єрархії УГКЦ з соціяльно зорієнтованих питань, і я просто гордий від того, що моя Церква заторкувала впродовж 18 років стільки важливих питань, які так чи інакше впливають з нинішньої політичної ситуації. Проте на цьому зупинятися не слід, і чи не найважливішою суспільною проблемою, породженою політичною системою, є проблема ледь не тотальної корупції. Церква просто зобов'язана оголосити проти неї „хрестовий похід". Але я переконаний, що і в цьому випадку Церква закликатиме не до того, щоб піддавати хабарників гнівливому „суду Лінча", а до того, що Вам видається таким непереконливим, а саме: почати все з себе. Утопічно? Але уявіть собі лише, кому можна було б *дати* хабар, якби всі відмовились його *брати*!

– Професор Ноттінґемського університету Джан Мілбонк заснував богословський рух „Радикальне православ'я". Як Ви ставитеся до цієї його тези: „Церква повинна чесно дивитися на речі і визнати, що і політичні, і економічні сили сьогодні іґнорують те, що є трансцендентальне. Церква має взяти на себе пряму відповідальність за політичний і соціяльний порядок, як це робилося у минулому. Це нова річ, яку ми маємо визнати".

– Згоден, відповідальности з Церкви ніхто не знімав. Епоха змінила лише обставини, в яких перебуває Церква. Сьогодні вона проголошує свої істини не *понад* суспільством як істина останньої інстанції, а *в тілі* суспільства, як один із багатьох проповідників. Тобто, щоб бути почутою, вона мусить бути переконливою. Але саме така ситуація і відкриває в Церкві її справжні можливості, відвертаючи її від сяйва почестей і привілеїв! У цьому сенсі Церква не сміє бути „від світу". Її місія – тому світові протиставлятися. Отже, якщо світ, скажімо, надто полюбив хабарі, Церква має протиставитися цьому. У XIX ст. Греко-Католицька Церква під проводом митрополита Сембратовича протиставилась пияцтву в Галичині так ефективно, що захвилювалась ціла Річ Посполита, оскільки це суттєво вплинуло на економіку держави.

– Ви очолювали Інститут історії релігії, це заохочує мене до неминучих для релігійної тематики екскурсів в минуле Церкви. 4 травня 2003 року тижневик „Шлях Перемоги" вмістив інтерв'ю з Патріярхом УГКЦ під таким дивним заголовком: „Владика Любомир: Захід боїться Сходу, як чорт святої води". Хіба? А не навпаки? Як колись Візантія боялася Риму, так пізніше і тепер боїться Риму і всього західнього російське православ'я. Того ж 2003 року у Ватикані відбулася наукова конференція, присвячена 150-річчю від народження Володимира Соловйова. Цей найглибший російський релігійний філософ був також неабияким знавцем історії Церкви, і в нього читаємо про російський характер релігійности: „...Істини бояться, тому що вона католична, тобто вселенська. Будь-що хочуть мати свою осібну релігію, російську віру, імператорську Церкву. Вона не має ціни сама по собі, за неї тримаються, як за атрибут і санкцію виняткового націоналізму...". Хіба й сьогодні це не так?

– На жаль, самого інтерв'ю я не читав, тому можу лише здогадуватися, про що говорив Блаженніший. Насправді, на мою думку, бояться одне одного і Схід, і Захід, але проявляється це по-різному. Ви маєте рацію, ледь не за кожним зовнішньополітичним кроком Третього Риму криється його одвічний страх перед Римом Першим – і водночас одвічна заздрість його успіхам, прагнення його подолати. Проте є певний страх і в Заходу. Сьогодні тут щораз більше розвивається комфортне християнство, яке кличе до спокійного затишку, а не до жертви. А це у крайніх формах уже не християнство, а соціологія. Християнський Схід турбує Захід, бо привносить у його життя уже призабуті формули давнього благочестя. Отже, і на Заході, і на Сході можна натрапити як на страх перед істиною, так і на прояви глибинної духовности. Тому нам потрібен не полемічний вибір між кимось одним, а гармонійне поєднання духовного досвіду обох гілок християнства!

– Після розпаду СРСР прийшла мода на релігію. Бачимо в церквах Путіна, Януковича, Кучму, Ющенка – стоять зі свічками в руках і з такими обличчями, мовби чекають, що Господь має їм зааплодувати. Але бути з Христом – хіба це те саме, що формально належати до якоїсь парафії, до якоїсь конфесії. В кого наш сучасник може навчитися бути з Христом?

– Як завжди, у тих і з тими, хто страждає...

– Очі багатьох поколінь були зашорені „ізмами", котрі означали всяку несвободу, зокрема й релігійну. Тепер виявляється, що й свобода може бути випробуванням, може бути наступним „ізмом". Ліберали, котрі керують сьогодні державами, абсолютно певні, що матеріяльний базис – економіка, ринок – це вирішення усіх людських проблем. Так розуміння лібералізму зробить і вже зробило й наш час трагічним. Особливо трагічне зіткнення молоді з вовчою мораллю первісного накопичення капіталу, зі спокусами „солодкого життя", з віртуальними оманами. Хто навчить молоду людину зрозуміти, що діється в світі, і всупереч усьому – залишатися людиною?

– Кожен „ізм" – це іспит, що його людство повинно скласти, бо через нього розкриваються нові грані духовности людства. Отже, Бог не грається з людством, як часом діти граються з пійманим мишенятком. Від дає людству свободу – навіть якщо це означає спершу пірнути в спокусу, щоб потім на власному досвіді переконатися у її шкідливості. Вихід для нас один: давати молоді належний приклад. Настане час, вона про нього згадає. Торік один студент Українського Католицького університету писав у мене дипломну роботу з соціяльного вчення Церкви. Після закінчення університету на першому ж місці у Львові, куди він подався на працю, йому сказали: „Хочеш у нас працювати – плати 2 тис. дол.". Удар був великий, і я не знаю, як довго цьому студентові вистачить снаги опиратися цьому суспільному злу. Але я щасливий, що ми в Українському Католицькому університеті досягли головного: забезпечили йому навчання без корупції і навчили його, де добро, а де – зло; навчили, що жити чесно *є можливим*. А далі уже справа його власного сумління.

– Для морального, духовного впливу потрібно менше людей, ніж, скажімо, для збройної боротьби, але, знову ж таки, потрібна певна критична маса їх. У Вас не виникало відчуття, що якби всі колишні українські дисиденти, політичні в'язні згодом, в незалежній Україні, не пішли в політику, залишилися близько до неї, але – над нею, саме як моральні авторитети, як обереги критеріїв щодо Добра і Зла, то українське суспільство одужувало б значно швидше?

– Почасти я згоден з Вами, але це гіпотетичний висновок. Якби вони залишилися осторонь політики, то люди звинуватили б їх у тому, що вони лише декларують істини, не намагаючись втілити їх у життя. Я знаю це, бо чув такий докір від своїх співрозмовників не раз. Проте є одна особливість, яка була особливо важливою у випадку дисидентів, що пішли у владу. Біда не в тому, що вони пішли туди. Адже влада за Божим законом – це служіння народу, а тому може бути освячена. Біда в тому, що дисиденти дали втягнути себе у вир суперництва. А з цього виру живими не виходять. Я кажу це не з позицій вищости, бо по собі відчував, як легко зваблює тебе спокуса суперництва.

– Якою була б Ваша найкоротша відповідь „фундаментальному атикатоликові", який і сьогодні категорично засуджує Берестейську унію 1596 року?

– Я б відповів словами біблійного Гамалиїла: „...Бо коли від людей оця рада чи справа ця буде, розпадеться вона. А коли те від Бога, то того зруйнувати не зможете" (Дії, 5:38-39).

– Скажіть, чи це також демократія – свавільна навала чужих Церков, сект, аж до сатанинських?

– Так, це також демократія, бо демократія дає свободу різним проявам людського духу. І якщо дух здоровий, то демократія – найкращий лад із усіх можливих. Хай Церкви й релігії виграють конкуренцію не з допомогою державних законів, а „силою самої правди", як каже про це Другий Ватиканський Собор, і чистотою власного прикладу. А якщо на нас звалюються наслідки хворого духу, то треба лікувати сам дух, а не згортати свободу. Перші християни перемогли зло саме безстрашністю і моральною чистотою своєї жертви.

– Ви вже десять років працюєте в Українському Католицькому університеті. В якій мірі Ви там знайшли себе?

– Вибачте за пафос, але це для мене на схилку літ воістину Боже благословення...

З віце-ректором УКУ
розмовляв **Петро Часто**

На марках..

(Закінчення зі стор. 13)

або полик – це дерев'яний настил, який встановлюють від печі або лежанки до протилежної стіни. Вдень він служить для різних побутових речей та домашніх робіт, а вночі на ньому сплять. Піл, як і лави, українки застеляють кольоровими ряднами або килимками, що створює особливий затишок у хаті. Мисник – це дерев'яна полиця для зберігання посуду. Іноді він мав форму шафи, що підвішувалася на стінку. Були також кутові мисники, які розміщували в кутку кімнати. У побут українців дуже рано увійшли різні меблі: стільці, ослони, комоди, шафи, ліжка.

Давня назва хати сягає тисячолітніх глибин. Агатангел Кримський висловив гіпотезу про поширення цього слова з Малої Азії. Як увесь світ поділявся на три частини: земну, підземну і небесну сфери, так і хата відображала ці сфери буття: стеля — небесний духовний світ, стіни, вікна, двері – символи земного життя й спілкування з іншими людьми, підлога, низ стіни з підпіччям і лавами, поріг – межа земного й підземного світів.

Оздоблення хати виконувало певні інформативні та магічні функції. Наприклад, обведення побіленої хати кольоровою фарбою внизу має ті ж властивості, що й замкнене коло – оберігати від злих духів та різних напастей всю родину. Розмальовані квітами вікна повідомляють, що в хаті є дівка на виданні. На Лемківщині на вхідних дверях малюють своєрідне „Дерево роду": гілочки з листками барвінку означали жінок та дівчат, що були в родині, гілочки із зірками – чоловіків та парубків. Коли народжувалася дитина, домальовували нову гілочку, а коли хтось помирав – хрестик. Середина української хати змінювалася відповідно до днів тижня та великих календарних свят.

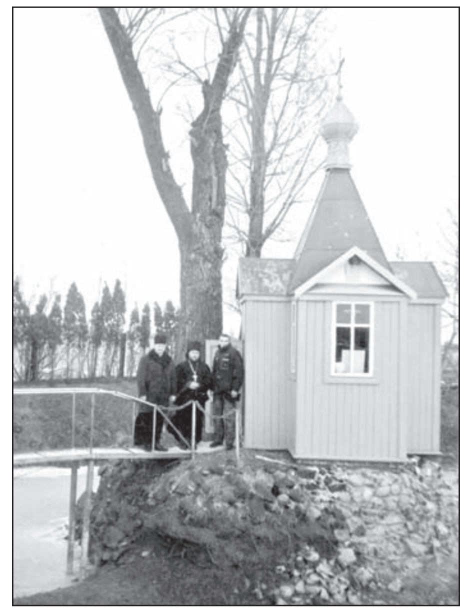
Якщо в будні долівка була незастеленою, то в неділю кожна господиня застеляла свіжо підмазану підлогу тканими ряднинами. Стіл, який у будень не застелявся або застелявся грубою буденною скатертиною без візерунків, у неділю застеляли святковою („празничною") вишитою чи з тканим візерунком скатеркою, на стіл клали хліб, сіль, ставили квіти. Святково вбирали також ліжка: накривали красивішими покривалами (веретами), подушки виставляли одна на одну в свіжо випраних вишитих наволочках. Широко використовували штучні квіти для оздоблення покуті, сволока, а також прикрашали стіни витинанками чи іншими паперовими прикрасами, які час від часу заміняли на новіші. Перед неділею обов'язково підбілювали, підмазували й поновлювали декор на печі та стінах. Коли в хаті була породілля з немовлям, ліжко завішувалося тканиною, перекинутою через жердину. Таку завісу не знімали протягом шести тижнів, коли мати й дитина були найбільш вразливі. А коли в хаті був покійник, вікна та дзеркала завішували чорною хусткою, знімали святкові прикраси, стіл застеляли скатертиною або тканиною, веретою, килимком тощо. На Різдво на покуть виставляли дідуха з жита, пшениці або вівса. На стіл під скатертину клали солому, часник, а під стіл – леміш від плуга. На стелю підвішували різні прикраси у вигляді птахів, їжаків чи „павучки", виготовлені з паперу, глини, яєць, колосків тощо. На столі обов'язково лежав обрядовий хліб – калачі. Дідух символізував чоловіче начало, а солома, покладена під скатертину, – жіноче.

Перед Великоднем хата обновлялася, милася, підмазувалася, білилася. Це своєрідне очищення після зимового періоду мало значення весняного оновлення життя. Особливою прикметою Великодніх свят були писанки та крашанки, складені на застеленому святковому столі. На Трійцю та на Купайла хата прикрашалася живими зелами, овочами, квітами, своєрідними рослинними оберегами у вигляді віночків, букетиків, які освячувалися і протягом року використовувалися для лікування, обкурювання, магічних дій.

Усі ці подробиці селянського життя відтворені на нових марках. Придбати їх можна у видавництві, звернувшись на адресу: „Марка України", Хрещатик 22, Київ, 01001 Ukraine. Електронна адреса: stamp@stamp.kiev.ua.

ПОДОРОЖІ

Друге народження прадавнього монастиря Чесного Хреста

Монастирська каплиця в Дубні.

Місто Дубно належить до найдавніших поселень Волині. Перша писемна згадка про місто Іква – 1100 рік. Назва його походить від дубових лісів, які покривали цю місцевість по обох берегах річки Ікви, притоки річки Стир.

До 1386 року Дубно було уділом різних князів, а тоді Ягайло , Великий князь литовський, дав привілей на місто Федорові Даниловичеві, правнукові князя Данила Галицького, князеві на Остроги і Дубно. І з того часу стали ці міста власністю князів Острозьких. Вони розбудували замок, який в XV–XVII ст. вважався неприступним (він добре описаний Миколою Гоголем в його повісті „Тарас Бульба"), заснували монастирі і храми.

У монастирі Чесного Хреста Господнього перебував подвижник Іов Залізо, який перейшов до Почаївського монастиря і тепер відомий як св. Іов Почаївський. Ця свята обитель була заснована як пустельна на острівці в заплавах річки Ікви, в західньому передмісті Дубна. Щоб упорядкувати чернече життя, князь Костянтин Острозький запросив ігумена Угорського монастиря в Галичині Іова Заліза, який 20 років (1582-1602) керував цією обителлю.

Монастир був під пильним доглядом свого патрона і фундатора князя К. Острозького. Щороку в перші неділі Великого посту князь надягав монаший чорний одяг і проводив дні в молитвах і покаяннях.

З давніх часів окрасою обителі була ікона Божої Матері, яку подарував князь К. Острозький. Під час московської окупації Волині (1795-1917 роки) обитель була приписана до Почаївської Лаври. В 1884-1894 роках побудовано новий храм, іконостас якого виконав відомий маляр з Києва Олександер Мурашко, а стінний розпис – Почаївський архимандрит Паїсій.

Фатальним для обителі був 1944 рік, одначе, монастир вистояв під час затяжних боїв, хоч і постраждав, але вирок святині винесли вже після війни червоні вандали, які розламали храм, перетворили святе місце у міський смітник. Коли постала незалежна Україна, Митрополит Рівненський і Острозький св. п. Даниїл (Чокалюк) благословив відновлення обителі і одного з випускників Рівненської Духовної семінарії, який прийняв чернечий постриг з ім'ям Арсеній, послав в Дубно для відновлення монастиря Чесного Хреста. З матеріяльною допомогою фундатора-підприємця Олександра Момотюка з Дубна, його сестри Ніни Нестеренко з Канади, вірних УПЦ КП відбувається відродження прадавньої святині.

Недільного дня після Служби Божої з ректором семінарії, канцлером Рівненсько-Острозької єпархії о. Ігором Швецем, студентом Олександром Мазуриком їдемо до Дубна. До нас приєднується О. Момотюк з дружиною і донькою. Нас зустрічає настоятель о. Арсеній. Показує капличку, майбутній монастирський храм, будівництво якого вже розпочалося.

Володимир Рожко,
Луцьк

У смутку повідомляємо родину, друзів і знайомих,
що 10 листопада 2007 р. відійшов у вічність,
проживши 63 роки, наш дорогий
СИН, БРАТ і ВУЙКО

СВ. П.

БОГДАН КОХАНСЬКИЙ

нар. 26 вересня 1944 р. в Німеччині.

Понад 40 років працював in Food Service Industry,
звідки перейшов на пенсію.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 13 листопада з похоронного заведення Петра Яреми в Ню-Йорку на Rose Hill Cemetery in Linden, NJ.

Залишені в жалю:
мама – МЕЛАНІЯ КОХАНСЬКА, Бруклин, Н. Й.
брат – ЛЮБОМИР з дружиною БАННІ, Kissimmee, F L
сестра – ДАРКА КОХАНСЬКА РЕЙЛІ, Бруклин, Н. Й.
4 племінники – ЛЮБОМИР, ДАВИД, ЙОСИФ і СТЕФАН
1 племінниця – ЛИНДСЕЙ А. РЕЙЛІ
та ближча і дальша родина.

Будемо пам'ятати Богдана, як віддану,
розумну і життерадісну людину.

Вічна Йому пам'ять!

БРАТСТВО кол. ВОЯКІВ 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ
УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ
СТАНИЦЯ НЮАРК, Н. ДЖ.
Ділимося із побратимами, нажаль дещо спізненою
вісткою, що 10 травня 2007 р. на несподіваний
серцевий удар, залишив наші ряди довголітній і активний
член Станиці, член управи, прапороносець

СВ. П.

ОСИП ЛЯЦКО

колишній підстаршина-кіннетчик Дивізії „Галичина".
Нар. 10 листопада 1924 р. в селі Трускавець на Лемківщині.

ПАНАХИДУ відслужено в похоронному заведенні Литвин-Литвин, в якій побратими взяли участь з прапорами і віддали останній салют. Панахиду закінчено стрілецькою піснею „Видиш, брате мій...". Від Станиці попрощав Покійного побратим Голинський.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відслужено в церкві с. Івана Хрестителя в Ню-арку. Похоронено побратима Осипа на українському цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Опечаленій дружині Параскевії, ближчій і дальшій рідні
в діяспорі, Україні і Польщі, наше щире вояцьке співчуття.

УПРАВА СТАНИЦІ В НЮАРКУ

У ДРУГУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у Божу вічність, 2 грудня 2005 р.,
нашого найдорожчого і улюбленого
МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

СВ. П.

ВОЛОДИМИРА ВОРОХА

буде відправлена

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА
З ПАНАХИДОЮ

у неділю, 2 грудня 2007 р.,
о год. 10-ій ранку
в церкві св. Юра в Ню-Йорку.

Про молитви за спокій душі Покійного просять:
дружина – МАРІЯ
донька – ЗВЕНИСЛАВА з донею
син – ЛЮБОМИР з дітьми

ОСЕРЕДОК НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
ІМ. ШЕВЧЕНКА У ВАШИНҐТОНІ, Д. К.
з сумом повідомляє про смерть
28 жовтня 2007 р.
довголітнього члена Осередку

СВ. П.

МИКОЛИ ФРАНЦУЖЕНКА

радіожурналіста, письменника, громадського діяча,
старшини Першої Дивізії Української Національної Армії.

Похорон відбувся 3 листопада 2007 р.
на цвинтарі УПЦ у S. Bound Brook, NJ.
Опечаленій Родині наші глибокі співчуття.

Управа Осередку НТШ-А
у Вашинґтоні, Д. К.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
Відділ Філядельфія
зі сумом повідомляє своїх членів і всю
українську громаду, що 8 листопада 2007 р.
відійшов у вічнсть активний член
нашого Товариства

СВ. П.
інженер

ОЛЕГ ЦЮК

Дружині Рені, синам Стефанові і Маркові
та ближчій і дальшій родині Покійного
висловлюємо наше щире співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

УПРАВА ВІДДІЛУ

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

*Висилаючи посмертні оголошення,
просимо подавати числа своїх телефонів.*

Оголошення можуть бути оплачені
кредитовими картками:
VISA, MASTER CARD або AMERICAN EXPRESS

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

ХРИСТИНА БРОДИН
Професійний продавець забезпечення УНС
CHRISTINE BRODYN
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave., Springfield, NJ 07081
Tel.: (973) 376-1347

ЮРІЙ Б. КОРДУБА
Адвокат
Emphasis on Real Estate, Wills, Trusts and Elder Law
Ward Witty Drive, P.O.Box 249, Montville, NJ 07045
Hours by Appointment! Tel. (973) 335-4555

ARKA
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

ОРКЕСТРА „ЛУНА“
Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail:dumamuse@aol.com

ОКСАНА ТРИТЯК
Професійний продавець забезпечення УНС
OKSANA TRYTJAK
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3071) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: OKSANAUNA@COMCAST.NET

Apon Video, P.O. Box 3082, Long Island City, NY 11103
Tel./Fax: (718) 721-5599

„Apon“ святкує 50-літній Ювілей служіння Українській діяспорі. 18 років репрезентує Національне TV України-Києва і Львова.

NEW VHS and DVD

2016 – 16 Річниця Незалежности України – Собор св. Софії, Київ. Найгарніше відео в Апон, серії Незалежности України. Замовляйте!
7811 – Роксоляна Vol. 1 DVD + VHS
7812 – Роксоляна Vol. 2 DVD + VHS
7813 – Роксоляна Vol. 3 DVD + VHS
7814 – Роксоляна Vol. 4 DVD + VHS
7815 – Роксоляна Vol. 5 DVD + VHS
7816 – Роксоляна Vol. 6 DVD + VHS
7820 – Всесвітній фестиваль, концерт
7806 – 60-ліття Верьовки. Концерт, Київ.

Ціна $20.00 VHS, $25 DVD + $5 пересилка.
При замовленні отримаєте безкоштовно авдіокасету + ікону з Києва.

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:
- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярійні друки
- весільні запрошення (в укр. і анг. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 30-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail:computopr@aol.com

*Куплю **картини** старих українських мистців до своєї приватної колекції. Оплата за домовленістю.*
Тел.: (312) 330-0956
Михайло

Реклама – ключ до успішного бізнесу

Відділ реклами у „Свободі“: (973) 292-9800, дод. 3040

Понад 30,000 читачів дивиться наші рекламі.
РЕКЛЯМУЙТЕСЯ

YEMETS CONSTRUCTION
Переробляємо хати, підвали, кухні та лазнички. Виконуємо всі види будівельних робіт. **Тел.: (973) 444-3364**
e-mail:contact@YemetsConstruction.com
www.YemetsConstruction.com*
Обслуговуємо Північне Нью-Джерзі.

Професійно виконую всі внутрішні роботи: реконструкції лазничок, кафельні, сантехнічні, малювання та столярні.
Тел.: (973) 626-3520

Направляємо різного роду дахи „siding“.
WALTER BASILUK
56 Walnut Ave.
Somerset, NJ 08873
Home: (732) 246-2558
Cell: (908) 304-4678

• ПРАЦЯ •

Старша жінка шукає доглядачку у Мериленді. Прошу дзвонити
(301) 384-9192

KARPATY TRAVEL

KARPATY TRAVEL
121 Runnymede Road,
Toronto, ON, Canada M6S 2Y4
1-800-265-7189 • в Торонто (416) 761-9105
e-mail: karpatycanada@yahoo.com

KARPATY
СКОРА ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА • FAST GUARANTEED DELIVERY
Export-Import

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ: ВІЗИ, АВІАКВИТКИ, ЗАПРОШЕННЯ ДО КАНАДИ ТА США, СТРАХІВАННЯ

Для вашої зручності все можна залагодити за телефонами:

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ ХАРЧОВІ ПАКУНКИ ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ

1-800-265-7189 ◇ (416)-761-9105

НАДІЙНО ТА ШВИДКО до рук адресата в Україну, Польщу та інші держави.
Найдешевші міжнародні телефонні розмови.
Переписуємо відеокасети та DVD.

Як посилати, літати чи телефонувати то тільки через “КАРПАТИ”